

INSTRUKCJA RUCHU I EKSPLOATACJI SIECI DYSTRYBUCYJNEJ

Krzywopłaty, luty 2024 r.

Prezes Zarządu

Agnieszka Buszka

Blue Projekt Sp. z o.o.

78-230 Karlino, Krzywopłaty 41

NIP 6722078718 REGON 321433934

(3)

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 1
-----------	--	------------

Spis treści

Część I: Postanowienia ogólne.....	4
1. Wstęp.....	4
2. Podstawa prawna obowiązywania IRiESD	8
3. Zakres przedmiotowy i podmiotowy IRiESD oraz struktura IRiESD.....	9
4. Dokumenty powiązane	10
5. Wejście w życie IRiESD oraz tryb dokonywania i wprowadzania zmian IRiESD	10
Część II: Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci.....	12
6. System dystrybucyjny	12
6.1 Opis systemu dystrybucyjnego.....	12
7. Prawa i obowiązki Odbiorców	17
8. Zgłaszanie umów dystrybucyjnych do realizacji.....	20
9. Przyłączanie do systemu dystrybucyjnego	23
10. Warunki korzystania z sieci dystrybucyjnej	31
11. Umowa dystrybucyjna	39
12. Warunki świadczenia usług dystrybucji.....	42
13. Eksploatacja urządzeń, instalacji i sieci.....	48
14. Procedura zmiany sprzedawcy	55
15. Sprzedaż rezerwowa	58
16. Prowadzenie ruchu sieci dystrybucyjnej Blue Projekt Sp. z o. o.....	59
17. Warunki i sposób planowania rozwoju sieci dystrybucyjnych	62
18. Bezpieczeństwo funkcjonowania systemu gazowego	63
Część III: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi.....	64
19. Rozliczanie usług dystrybucji	64

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 2
-----------	--	------------

20. Prowadzenie pomiarów rozliczeniowych dla usługi dystrybucyjnej.....	65
21. Bilansowanie paliwa gazowego w systemach gazowych.....	73
22. Zarządzanie ograniczeniami w systemie dystrybucyjnym.....	76
23. Fakturowanie i płatności.....	85
24. Sposoby postępowania w sytuacjach awaryjnych i w czasie obowiązywania ograniczeń	85

Część I: Postanowienia ogólne

1. Wstęp

- 1.1. Niniejsza Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (IRiESD) reguluje warunki świadczenia usług dystrybucji w systemie dystrybucyjnym Blue Projekt Sp. z o.o. z siedzibą w Krzywopłotach, wyznaczonej decyzją Prezesa URE na Operatora Systemu Dystrybucyjnego (OSD).

1.2. Definicje

Alokacja	Przypisanie poszczególnym ZUD ilości paliwa gazowego przekazanego do dystrybucji w punkcie wejścia lub odebranego w punkcie wyjścia.
Alokacja operatywna	Przypisanie poszczególnym ZUD szacunkowych ilości paliwa gazowego dostarczonego do punktu wejścia do obszaru dystrybucyjnego lub odebranego w punkcie wyjścia z obszaru dystrybucyjnego za 4 i 8 8 godzin bieżącej doby gazowej oraz w poprzedniej dobie gazowej.
Alokacja rozliczeniowa	Określenie ilości paliwa gazowego dostarczonego do punktu wejścia do obszaru dystrybucyjnego lub odebranego w punkcie wyjścia z obszaru dystrybucyjnego w poszczególnych dobach gazowych zakończonego miesiąca gazowego.
Awaria	Zdarzenie niespodziewane, które spowodowało znaczną utratę technicznej sprawności sieci dystrybucyjnej lub przyłączonych do niej sieci, instalacji lub urządzeń, lub bezpośrednie poważne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, mienia lub środowiska, lub nagłą konieczność przeciwdziałania powstaniu takich zagrożeń lub ich uniknięcia oraz usunięcia skutków spowodowanych ich wystąpieniem i mogące powodować ograniczenia w dostarczaniu, dystrybucji lub poborze paliwa gazowego.
Bilansowanie fizyczne	Działalność OSD mająca na celu zrównoważenie ilości paliwa gazowego dostarczanego i pobieranego z systemu dystrybucyjnego poprzez bieżące sterowanie pracą systemu dystrybucyjnego.
Bilansowanie handlowe	Działalność OSD polegająca na określaniu i rozliczaniu wielkości niezbilansowania, wynikającego z różnicy pomiędzy ilościami paliwa gazowego dostarczonego i pobranego ze strefy dystrybucyjnej.
Bilansowanie	Bilansowanie fizyczne i handlowe prowadzone przez OSD.
Cena referencyjna gazu (CRG)	Cena zakupu paliwa gazowego przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego, opublikowana na stronach internetowych OSD i wyznaczona zgodnie z metodologią określoną w IRiESD.
Ciepło spalania	Ilość energii, która zostałaby wydzielona w postaci ciepła w wyniku całkowitego i zupełnego spalania w powietrzu 1 m ³ paliwa gazowego w warunkach normalnych, gdyby reakcja zachodziła pod stałym ciśnieniem absolutnym 101,325 kPa, a wszystkie, oprócz wody, produkty spalania były w stanie gazowym, para wodna utworzona

	w procesie spalania uległa kondensacji i wszystkie produkty spalania (zarówno produkty w stanie gazowym jak i woda w stanie ciekłym) zostały doprowadzone do temperatury 25°C.
Ciśnienie	Ciśnienie paliwa gazowego mierzone w warunkach statycznych jako nadciśnienie, będące różnicą pomiędzy bezwzględnym ciśnieniem statycznym paliwa gazowego a ciśnieniem atmosferycznym.
Dni robocze	Dni od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.
Doba gazowa	Okres od godziny 06:00 danego dnia do godziny 06:00 dnia następnego.
Dystrybucja	Transport paliwa gazowego sieciami dystrybucyjnymi w celu dostarczenia Odbiorcom lub transport do innego systemu gazowego.
Gaz ziemny (PN-C-04750)	Gaz palny, którego głównym składnikiem jest metan wydobywany ze złóż podziemnych.
Instrukcja (IRIESD)	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej.
Instalacja magazynowa	Instalacja używana do magazynowania paliw gazowych, w tym bezzbiornikowy magazyn gazu ziemnego oraz pojemności magazynowe gazociągów, będąca własnością przedsiębiorstwa energetycznego lub eksploatowana przez to przedsiębiorstwo, włącznie z częścią instalacji skroplonego gazu ziemnego, używaną do jego magazynowania, z wyłączeniem tej części instalacji, która jest wykorzystywana do działalności produkcyjnej, oraz instalacji służącej wyłącznie do realizacji zadań operatorów systemu przesyłowego gazowego.
Karta aktualizacji	Wykaz planowanych zmian w IRIESD.
Kontrola Metrologiczna	Metr sześcienny suchego paliwa gazowego w warunkach odniesienia: ciśnienie 101,325 kPa i temperatura 273,15 K (warunki normalne).
Liczba Wobbego (PN-C-04750)	Stosunek wartości kalorycznej odniesionej do jednostki objętości gazu do pierwiastka kwadratowego jego gęstości względnej, w tych samych warunkach odniesienia.
Metr sześcienny (m³)	Metr sześcienny suchego paliwa gazowego w warunkach odniesienia: ciśnienie 101,325 kPa i temperatura 273,15 K (warunki normalne).
Miesiąc gazowy	Okres od godziny 06:00 pierwszego dnia danego miesiąca do godziny 06:00 pierwszego dnia miesiąca następnego.
Moc umowna	Określona w umowie o świadczenie usług dystrybucji maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego w warunkach normalnych, która może być dostarczona do dystrybucji w punkcie wejścia lub pobrana z systemu dystrybucyjnego w punkcie wyjścia.
Moc przyłączeniowa	Planowana maksymalna godzinowa możliwość dostarczania lub pobierania paliwa gazowego, służąca do zaprojektowania przyłącza, określona w umowie o przyłączenie do sieci.

Niezbilansowanie	Różnica pomiędzy ilościami paliwa gazowego dostarczonego do dystrybucji w punktach wejścia i pobranego ze strefy dystrybucyjnej w punktach wyjścia, wyliczona w oparciu o wyniki pomiarów i sposobu alokacji, w ramach realizacji danej umowy dystrybucyjnej.
Odbiorca	Każdy, kto otrzymuje lub pobiera paliwa gazowe na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym.
Odbiorca chroniony	Odbiorca, o którym mowa w § 4 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lutego 2021 r. w sprawie sposobu i trybu wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego (Dz. U. z 2021 poz. 549).
Odbiorca w gospodarstwie domowym	Odbiorca końcowy dokonujący zakupu paliw gazowych wyłącznie w celu zużycia w gospodarstwie domowym.
Odbiorca końcowy	Odbiorca dokonujący zakupu paliw gazowych na własny użytek.
Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD)	Blue Projekt Sp. z o.o. z siedzibą w Krzywopłotach – przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym gazowym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację i remonty sieci dystrybucyjnej oraz jej niezbędną rozbudowę, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi.
Paliwo gazowe	Gaz ziemny wysokometanowy, w tym skroplony gaz ziemny, dostarczany za pomocą sieci gazowej, niezależnie od jego przeznaczenia.
Pojedyncze zlecenie dystrybucji (PZD)	Składane na podstawie umowy dystrybucyjnej zlecenie dystrybucji paliwa gazowego do jednego punktu wyjścia. Jedna umowa dystrybucyjna może zawierać wiele PZD.
Pojedyncze zlecenie dystrybucji typu R (PZDR)	Pojedyncze zlecenie dystrybucji paliwa gazowego od punktu lub wielu punktów wejścia do pojedynczego punktu wyjścia WR, wchodzących w skład jednej strefy dystrybucyjnej.
Pojedyncze zlecenie dystrybucji typu S (PZDS)	Pojedyncze zlecenie dystrybucji paliwa gazowego od punktu lub wielu punktów wejścia do pojedynczego punktu wyjścia WS, wchodzących w skład jednej strefy dystrybucyjnej.
Przepustowość techniczna	Maksymalna ciągła przepustowość systemu dystrybucyjnego, w ramach której OSD może świadczyć usługi dystrybucji paliwa gazowego.
Przepustowość zarezerwowana	Przepustowość systemu dystrybucyjnego zarezerwowana w związku z zawartymi przez OSD umowami o świadczenie usług dystrybucji oraz umowami o przyłączenie, o ile nie upłynął przewidywany w nich termin zawarcia umowy, na podstawie której miało nastąpić dostarczanie paliw gazowych.
Przyłącze do sieci gazowej	Odcinek sieci od gazociągu zasilającego do armatury odcinającej, służący do przyłączenia do sieci gazowej urządzeń lub instalacji podmiotu przyłączanego.
Przywóz	Sprowadzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej paliwa gazowego w ramach nabycia wewnątrz wspólnotowego lub importu w rozumieniu Ustawy o zapasach.
Punkt wejścia	Punkt określony w PZD, z którego ZUD zasila strefę dystrybucyjną oraz dla którego następuje rozliczenie usług dystrybucji.

Punkt wyjścia	Punkt określony w PZD, w którym następuje rozliczenie usług dystrybucji.
Rok gazowy	Okres od godziny 06:00 dnia 1 stycznia roku poprzedzającego rok bieżący do godziny 06:00 dnia 1 stycznia roku bieżącego.
Sieć dystrybucyjna	Sieć gazowa wysokich, średnich podwyższonych, średnich i niskich ciśnień, z wyłączeniem gazociągów kopalnianych i bezpośrednich, za której ruch sieciowy odpowiedzialny jest OSD.
Sieć gazowa	Instalacje połączone i współpracujące ze sobą, obejmujące m.in. gazociągi wraz ze stacjami gazowymi i układami pomiarowymi, służące do przesyłania lub dystrybucji paliwa gazowego, należące do przedsiębiorstwa energetycznego.
Siła wyższa	Niezależne od woli strony nadzwyczajne zdarzenie zewnętrzne uniemożliwiające na stałe lub na pewien czas wykonanie umowy, którego to zdarzenia lub jego skutków strona, przy zachowaniu należytej staranności, nie mogła przewidzieć w chwili zawierania umowy, ani też uniknąć bądź przezwyciężyć.
Sprzedawca z urzędu	Przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na obrót paliwami gazowymi, świadczące usługi kompleksowe Odbiorcom paliw gazowych w gospodarstwie domowym niekorzystającym z prawa wyboru sprzedawcy.
Sprzedaż rezerwowa	Sprzedaż paliwa gazowego odbiorcy końcowemu przyłączonemu do sieci dystrybucyjnej dokonywana przez sprzedawcę rezerwowego w przypadku zaprzestania sprzedaży Paliwa gazowego przez dotychczasowego sprzedawcę, realizowana na podstawie umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej.
Strefa dystrybucyjna	Wydzielony fragment systemu dystrybucyjnego, połączony hydraulicznie siecią dystrybucyjną, zasilany z określonego punktu/punktów wejścia.
System dystrybucyjny	Sieci dystrybucyjne oraz przyłączone do nich urządzenia i instalacje, współpracujące z siecią.
System gazowy	Sieci gazowe oraz przyłączone do nich urządzenia i instalacje, współpracujące z siecią.
System telemetryczny	Urządzenia nadawczo-odbiorcze współpracujące z układami pomiarowo-rozliczeniowymi, służące do zdalnego przesyłu wyników pomiarów do centrów zbierania i przetwarzania danych pomiarowych.
Taryfa	Zbiór cen i stawek opłat oraz warunków ich stosowania opracowany przez OSD i wprowadzany jako obowiązujący dla określonych w nim użytkowników systemu dystrybucyjnego w trybie określonym Ustawą Prawo energetyczne.
Układ pomiarowo-rozliczeniowy	Gazomierze i inne urządzenia pomiarowe lub pomiarowo-rozliczeniowe, a także układy połączeń między nimi, służące do pomiaru ilości gazu pobranego lub dostarczonego do sieci gazowej i dokonywania rozliczeń w jednostkach objętości lub energii.
Umowa dystrybucyjna	Umowa zawarta pomiędzy ZUD a OSD, na podstawie której OSD świadczy usługi dystrybucji na rzecz ZUD.
Umowa kompleksowa	Umowa zawierająca postanowienia umowy sprzedaży paliwa gazowego i umowy dystrybucyjnej.
Umowa o przyłączenie	Umowa określająca prawa i obowiązki stron w procesie przyłączania

	podmiotu do sieci dystrybucyjnej.
Ustawa o zapasach	Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2023 r., poz. 1650, z późn. zm.).
Ustawa Prawo energetyczne	Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.).
Użytkownik systemu dystrybucyjnego	Podmiot dostarczający paliwa gazowe do systemu dystrybucyjnego lub zaopatrywany z tego systemu, w tym ZUD lub Odbiorca.
Warunki normalne	Warunki odniesienia do celów rozliczeniowych: ciśnienie bezwzględne 101,325 kPa i temperatura 273,15 K.
Zbiorcze Zgłoszenie Zapotrzebowania (ZZZ)	Wcześniejsze powiadomienie OSD oraz ZUD o faktycznej ilości paliwa gazowego, którą ZUD zamierza wprowadzić do systemu dystrybucyjnego i z niego odebrać.
Zleceniodawca Usługi Dystrybucji (ZUD)	Osoba fizyczna lub prawna, a także jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej lecz posiadająca zdolność prawną, która korzysta z usługi dystrybucji na warunkach umowy dystrybucyjnej zawartej z OSD.

2. Podstawa prawna obowiązywania IRiESD

- 2.1. Blue Projekt Sp. z o.o. będąc operatorem systemu dystrybucyjnego gazowego (dalej „OSD”), zgodnie z ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne, tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 1385 wraz z późniejszymi zmianami (dalej „Ustawa Prawo energetyczne”), jest przedsiębiorstwem energetycznym zajmującym się dystrybucją gazu ziemnego, odpowiedzialnym za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym gazowym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej.
- 2.2. IRiESD, opracowana przez OSD zgodnie z wymogami art. 9g Ustawy Prawo energetyczne, określa zasady świadczenia usług dystrybucji, warunki korzystania z sieci dystrybucyjnej, a także warunki i sposób prowadzenia ruchu i eksploatacji oraz planowania rozwoju tej sieci. IRiESD stanowi integralną część umowy dystrybucyjnej.
- 2.3. Wszystkie zmiany IRiESD wprowadzane są z zachowaniem postanowień art. 9g Ustawy Prawo energetyczne.
- 2.4. IRiESD jest ustalona zgodnie z art. 9c Ustawy Prawo energetyczne i określa w szczególności:
 - 2.4.1. prawa i obowiązki OSD oraz ZUD,
 - 2.4.2. warunki świadczenia usług dystrybucji paliwa gazowego,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 8
-----------	--	------------

- 2.4.3. procesy niezbędne dla bezpiecznej i efektywnej realizacji usług dystrybucji paliwa gazowego,
- 2.4.4. zakres współpracy OSD z użytkownikami systemu dystrybucyjnego.
- 2.5. Do stosowania postanowień IRiESD zobowiązani są użytkownicy systemu dystrybucyjnego, w tym Odbiorcy, których urządzenia i instalacje są przyłączone do systemu dystrybucyjnego lub korzystający z usług świadczonych przez OSD.
- 2.6. IRiESD i dokumenty uzupełniające sporządzane są w języku polskim.

3. Zakres przedmiotowy i podmiotowy IRiESD oraz struktura IRiESD

3.1. Zakres zagadnień podlegający uregulowaniu w IRiESD oraz struktura IRiESD.

3.1.1. IRiESD składa się z następujących części:

3.1.1.1. IRiESD - Część ogólna,

3.1.1.2. IRiESD - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci,

3.1.1.3. IRiESD - Bilansowanie systemu i zarządzanie ograniczeniami systemowymi.

3.2. IRiESD - Część ogólna określa w szczególności informacje o OSD, warunki opracowania i stosowania IRiESD, zakres przedmiotowy i podmiotowy IRiESD, tryb wchodzenia w życie, tryb dokonywania i wprowadzania zmian IRiESD.

3.3. IRiESD - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci określa w szczególności:

3.3.1. zasady przyłączania do sieci dystrybucyjnej OSD urządzeń wytwórczych, sieci, urządzeń Odbiorców końcowych,

3.3.2. warunki korzystania z sieci dystrybucyjnej,

3.3.3. zasady eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci gazowych,

3.3.4. prowadzenie ruchu sieci dystrybucyjnej OSD,

3.3.5. współpracę OSD z innymi operatorami i przekazywanie informacji pomiędzy operatorami oraz operatorami a użytkownikami systemu,

3.3.6. procedury zmiany sprzedawcy oraz zasady udzielania informacji i obsługi odbiorców,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 9
-----------	--	------------

- 3.3.7. procedury powiadamiania o zawartych umowach sprzedaży paliwa gazowego,
 - 3.3.8. postępowanie reklamacyjne,
 - 3.3.9. warunki i sposób planowania rozwoju sieci dystrybucyjnych,
 - 3.3.10. bezpieczeństwo funkcjonowania systemu gazowego,
 - 3.3.11. standardy techniczne bezpieczeństwa pracy sieci dystrybucyjnej OSD,
 - 3.3.12. parametry jakościowe paliwa gazowego,
 - 3.3.13. wskaźniki jakości i niezawodności dostaw paliwa gazowego oraz standardy jakościowe obsługi użytkowników systemu gazowego.
- 3.4. IRIESD - Bilansowanie systemu dystrybucyjnego i zarządzanie ograniczeniami systemowymi określa w szczególności:
- 3.4.1. zasady rozliczania usługi dystrybucji z uczestnikami rynku detalicznego,
 - 3.4.2. zasady wyznaczania, przekazywania i udostępniania danych pomiarowych,
 - 3.4.3. zasady bilansowania handlowego w obszarze rynku detalicznego,
 - 3.4.4. zarządzanie ograniczeniami systemowymi.

4. Dokumenty powiązane

- 4.1. Dokumentami powiązаныmi z IRIESD są:
- 4.1.1. Plan ograniczeń OSD,
 - 4.1.2. Obowiązująca taryfa OSD,
 - 4.1.3. Aktualnie obowiązujące Polskie Normy i Normy Zakładowe związane z zakresem działalności OSD,
 - 4.1.4. Instrukcje eksploatacji obiektów i urządzeń, instrukcje ruchowe oraz instrukcje organizacji bezpiecznej pracy.

5. Wejście w życie IRIESD oraz tryb dokonywania i wprowadzania zmian IRIESD

- 5.1. Wejście w życie IRIESD.
- 5.1.1. Zmiany w IRIESD wprowadzane są przez OSD.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 10
-----------	--	-------------

5.1.2. Data wejścia w życie IRiESD lub jej zmian jest wpisywana na jej stronie tytułowej lub na stronie tytułowej Karty aktualizacji.

5.1.3. OSD publikuje obowiązującą IRiESD na swojej stronie internetowej oraz udostępnia ją do publicznego wglądu w swojej siedzibie.

5.2. Tryb dokonywania i wprowadzania zmian IRiESD.

5.2.1. Zmiana IRiESD przeprowadzana jest poprzez wydanie nowej IRiESD albo poprzez wydanie Karty aktualizacji obowiązującej IRiESD (dalej „Karta aktualizacji”).

5.2.2. Każda zmiana IRiESD jest poprzedzona procesem konsultacji z użytkownikami systemu.

5.2.3. Karta aktualizacji zawiera w szczególności:

5.2.3.1. datę sporządzenia Karty aktualizacji,

5.2.3.2. przyczynę aktualizacji IRiESD,

5.2.3.3. zakres aktualizacji IRiESD,

5.2.3.4. nowe brzmienie zmienianych zapisów IRiESD,

5.2.3.5. datę przekazania uwag do proponowanych zmian w IRiESD przez użytkowników systemu dystrybucyjnego oraz planowany termin wejścia w życie.

Karty aktualizacji stanowią załączniki do IRiESD.

5.2.4. Proces wprowadzania zmian IRiESD jest przeprowadzany według następującego trybu:

5.2.4.1. OSD opracowuje projekt nowej IRiESD albo projekt Karty aktualizacji i publikuje go na swojej stronie internetowej,

5.2.4.2. OSD publikuje proponowane zmiany IRiESD na stronie internetowej OSD, a także udostępnia do wglądu w siedzibie OSD,

5.2.4.3. wraz z projektem nowej IRiESD albo projektem Karty aktualizacji OSD publikuje na swojej stronie internetowej komunikat informujący o rozpoczęciu procesu konsultacji zmian IRiESD, miejscu i sposobie nadsyłania uwag oraz okresie przewidzianym na konsultacje.

5.2.5. Użytkownicy systemu dystrybucyjnego po opublikowaniu i udostępnieniu proponowanych zmian IRiESD na stronie internetowej OSD, mogą przekazać do OSD swoje uwagi dotyczące zaproponowanych zmian.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 11
-----------	--	-------------

5.2.6. OSD analizuje zgłoszone uwagi i opracowuje ostateczną treść zmian w IRIESD:

5.2.6.1. opracowuje raport z procesu konsultacji, zawierający zestawienie otrzymanych uwag oraz informacje o sposobie ich uwzględnienia, w tym uzasadnienie braku uwzględnienia uwagi,

5.2.6.2. publikuje na swojej stronie internetowej nową wersję IRIESD albo Kartę aktualizacji wraz z raportem z procesu konsultacji.

5.2.7. IRIESD stanowi część umowy dystrybucyjnej. Zmienione lub nowe postanowienia IRIESD stają się częścią umowy dystrybucyjnej począwszy od dnia ich wejścia w życie.

5.2.8. Użytkownik systemu dystrybucyjnego lub potencjalny użytkownik systemu dystrybucyjnego może zgłosić do OSD uwagi dotyczące obowiązującej IRIESD, które będą analizowane przez OSD na etapie przygotowania wersji IRIESD.

5.2.9. W przypadku braku akceptacji zmian IRIESD, ZUD przysługuje prawo wypowiedzenia umowy dystrybucyjnej zgodnie z postanowieniami umowy. Wypowiedzenie umowy dystrybucyjnej skutkuje m.in. rozwiązaniem umowy dystrybucyjnej zawartej na czas określony oraz PZD zawartych na czas określony. Wypowiedzenie umowy nie zwalnia ZUD z obowiązku stosowania IRIESD w nowym lub zmienionym brzmieniu, w okresie wypowiedzenia.

5.2.10. IRIESD albo Kartę aktualizacji wraz z informacją o dacie wejścia w życie wprowadzonych zmian OSD publikuje na swojej stronie internetowej oraz udostępnia do publicznego wglądu w swojej siedzibie.

Część II: Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci

6. System dystrybucyjny

6.1 Opis systemu dystrybucyjnego.

System dystrybucyjny zarządzany przez OSD jest systemem gazu ziemnego wysokometanowego grupy E wg PN-C-04750.

6.1.1. W systemie dystrybucyjnym gazu ziemnego wysokometanowego grupy E wg PN-C-04750 zarządzanym przez OSD można wyróżnić sieć gazociągów średniego ciśnienia 10 kPa – 0,5 MPa.

6.1.2. System dystrybucyjny gazu ziemnego wysokometanowego zarządzany przez Blue Projekt Sp. z o.o. nie posiada punktu styku z żadnym systemem zewnętrznym.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 12
-----------	--	-------------

- 6.1.3. System dystrybucyjny OSD nie obejmuje gazociągów, instalacji i urządzeń, do których OSD nie przysługuje tytuł prawny. W szczególności system dystrybucyjny nie obejmuje instalacji zlokalizowanych za granicą sieci OSD.
- 6.1.4. W przypadku zainstalowania układów pomiarowych w obrębie instalacji Odbiorcy, Odbiorca zapewni dostęp do układu pomiarowego i umożliwi jego kontrolę na każde żądanie OSD. ZUD poinformuje swoich Odbiorców o powyższym obowiązku, m.in. poprzez odpowiednie zapisy umowne.
- 6.1.5. W przypadku miejsc odbioru paliwa gazowego, w których układy pomiarowe zlokalizowane są w obrębie instalacji Odbiorcy, a w szczególności w budynkach, w których instalacje rozprowadzające są paliwo gazowe do wielu Odbiorców końcowych nie należą do OSD, przyjmuje się następujące procedury:
- 6.1.5.1. miejscem wydania paliwa gazowego ZUD jest granica sieci OSD,
 - 6.1.5.2. miejscem, w którym OSD zapewnia parametry jakościowe oraz ciśnienie paliwa gazowego jest granica sieci OSD,
 - 6.1.5.3. rozliczenia związane ze świadczonymi usługami dystrybucji prowadzone są przy wykorzystaniu układów pomiarowych zainstalowanych u Odbiorcy,
 - 6.1.5.4. OSD nie świadczy usługi dystrybucji paliwa gazowego w instalacjach i sieciach za granicą sieci OSD, do których OSD nie posiada tytułu prawnego.
- 6.2. Miejsce wprowadzania paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego – instalacja regazyfikacji gazu skroplonego (LNG).
- 6.3. Miejsce wydania paliwa gazowego do dystrybucji następuje w miejscu fizycznego wprowadzenia paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego.
- 6.4. Wymagania techniczne dla urządzeń i sieci wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą.
- 6.4.1. Gazociągi, urządzenia oraz inne elementy systemu dystrybucyjnego OSD oraz instalacji współpracujących projektowane są i wykonywane zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26.04.2013 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U. 2013, poz. 640) oraz obowiązującymi przepisami prawa.
- 6.5. Parametry jakościowe paliwa gazowego – ciepło spalania.
- 6.5.1. Ustala się, że minimalne wartości ciepła spalania paliwa gazowego (HSM) dla paliwa gazowego transportowanego systemem dystrybucyjnym gazu

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 13
-----------	--	-------------

wysokometanowego E wynosi 38,0 MJ/m³. Do systemu dystrybucyjnego nie może być wprowadzane paliwo gazowe o wartości ciepła spalania niższego niż 34,0 MJ/m³.

6.6. Pozostałe parametry jakościowe.

Paliwo w systemie gazowym OSD spełnia parametry jakościowe podane w poniższej tabeli (warunki odniesienia: dla objętości 273,15 K oraz 101,325 kPa; dla procesu spalania 298,15 K oraz 101,325 kPa).

Wyszczególnienie	System	
	j. m.	gazu ziemnego wysokometanowego (grupy E)
Ciepło spalania	MJ/m ³	≥ 34
Liczba Wobbego		
- nominalna	MJ/m ³	50,0
- zakres zmienności liczby Wobbego	MJ/m ³	45 – 54
- zawartość siarkowodoru	mg/m ³	≤ 7
Zawartość tlenu	% (mol/mol)	≤ 0,2
Zawartość dwutlenku węgla	% (mol/mol)	≤ 3
Zawartość par rtęci	μg/m ³	≤ 30
Temp. punktu rosy węglowodorów	°C	< 0
Temperatura punktu rosy od 1 kwietnia do 30 września dla:		
- 0,3 MPa		-28,2
- 0,8 MPa		-17,6
- 1,8 Mpa		-8,6
		+3,7
Temperatura punktu rosy od 1 października do 31 marca dla:		
- 0,3 MPa		-34,3
- 0,8 MPa		-24,5
- 1,8 Mpa		-16,1
		-5,0
Zawartość pyłu o średnicy cząstek większej niż 5 μm	mg/m ³	≤ 1,0
Zawartość siarki merkaptanowej	mg/m ³	≤ 16
Zawartość siarki całkowitej	mg/m ³	≤ 40
Intensywność zapachu gazu wyczuwalna w powietrzu przy stężeniu *	% (V/V)	1,0

* punkt nie dotyczy Odbiorców zużywających gaz do celów technologicznych, zasilanych z sieci wysokiego i podwyższonego średniego ciśnienia

6.7. Ciśnienie paliwa gazowego.

- 6.7.1. Zakres ciśnień obowiązujących w poszczególnych punktach wejścia i wyjścia podany jest w umowie dystrybucyjnej.
- 6.7.2. W przypadku niedotrzymania przez ZUD ciśnienia paliwa gazowego w umownym punkcie wejścia, OSD może odmówić przyjęcia paliwa gazowego do dystrybucji. Za okres wstrzymania odbioru paliwa gazowego z powodu niedotrzymania ciśnienia w umownym punkcie wejścia, OSD pobiera opłaty wynikające z zamówionej mocy oraz ewentualne opłaty za niedotrzymanie nominacji.
- 6.7.3. W przypadku niedotrzymania przez OSD minimalnego ciśnienia paliwa gazowego w umownym punkcie wyjścia, ZUD może odmówić przyjęcia paliwa gazowego. Za okres wstrzymania odbioru z powodu niedotrzymania ciśnienia w umownym punkcie wyjścia ZUD przysługuje bonifikata na warunkach określonych w taryfie.

6.8. Połączenia systemu dystrybucyjnego z instalacjami Odbiorców.

- 6.8.1. System dystrybucyjny OSD nie obejmuje gazociągów, instalacji i urządzeń, do których tytuł prawny posiadają Odbiorcy. W szczególności system dystrybucyjny nie obejmuje instalacji zlokalizowanych za kurkiem głównym.
- 6.8.2. Zgodnie z art. 6 Ustawy Prawo energetyczne, w przypadku zainstalowania układów pomiarowo-rozliczeniowych w obrębie instalacji Odbiorcy, ZUD dostarczający paliwo gazowe do danego Odbiorcy jest zobowiązany zapewnić dostęp do układu pomiarowo-rozliczeniowego i umożliwić jego kontrolę na każde wezwanie OSD.

6.9. Kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego.

- 6.9.1. Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego zarządzanego przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego oparte jest o następujące kryteria bezpieczeństwa:

zapewnienie przepustowości systemu dystrybucyjnego umożliwiającej realizację zawartych umów dystrybucyjnych,

utrzymywanie określonego w IRiESD i w umowach dystrybucyjnych ciśnienia paliwa gazowego w poszczególnych punktach wyjścia,

utrzymywanie określonych w IRiESD i w umowach dystrybucyjnych parametrów jakościowych i ciepła spalania paliwa gazowego w systemie dystrybucyjnym.

- 6.9.2. W celu zapewnienia spełnienia kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego OSD podejmuje następujące działania:

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 15
-----------	--	-------------

- 6.9.2.1. na bieżąco zarządza systemem dystrybucyjnym, w tym poprzez określone w IRIESD procedury przyjmowania i zatwierdzania nominacji, w sposób gwarantujący zapewnienie spełnienia kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania tego systemu,
 - 6.9.2.2. nie dopuszcza do wprowadzenia przez ZUD lub inne podmioty do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o nieodpowiedniej jakości lub nieodpowiednim cieple spalania,
 - 6.9.2.3. utrzymuje i rozbudowuje systemy pomiarowo-kontrolne ilości, mocy i ciśnienia,
 - 6.9.2.4. opracowuje plany ograniczeń dla Odbiorców zamawiających paliwa gazowe w ilości powyżej 417 m³/h oraz wprowadza ograniczenia wynikające z tych planów w przypadkach określonych w Ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym oraz w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lutego 2021 roku w sprawie sposobu i trybu wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego,
 - 6.9.2.5. uzgadnia i realizuje zasady współpracy z operatorami systemów współpracujących, określające tryb postępowania na wypadek wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa funkcjonowania tych systemów,
 - 6.9.2.6. utrzymuje stan techniczny systemu zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami,
 - 6.9.2.7. zapewnia stałe dyżury odpowiednich służb w celu niezwłocznego podejmowania działań w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnych,
 - 6.9.2.8. zabezpiecza newralgiczne elementy systemu dystrybucyjnego przed dostępem osób niepowołanych.
- 6.10. Współpraca OSD z operatorami systemów współpracujących.
- 6.10.1. Zasady współpracy pomiędzy OSD a operatorami systemów współpracujących określone są w dwustronnych porozumieniach operatorskich.
 - 6.10.2. Porozumienia operatorskie określają:
 - 6.10.2.1. zasady przekazywania informacji dotyczących nominacji i renominacji,
 - 6.10.2.2. zasady przekazywania wyników pomiarów ilości i jakości oraz alokacji ilości paliwa gazowego,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 16
-----------	--	-------------

- 6.10.2.3. zasady postępowania w przypadku wystąpienia awarii lub innych zdarzeń zagrażających funkcjonowaniu współpracujących systemów gazowych,
 - 6.10.2.4. zasady postępowania w przypadkach wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych,
 - 6.10.2.5. zasady przekazywania innych informacji dotyczących pracy sieci rozdzielczej,
 - 6.10.2.6. inne zasady współpracy operatorskiej.
- 6.10.3. W punktach wejścia/wyjścia systemu gazowego operatorzy systemów współpracujących w tych punktach są zobowiązani przekazywać sobie informacje dotyczące nominacji i renominacji składanych przez ZUD.
 - 6.10.4. W punktach wejścia/wyjścia systemu gazowego operatorzy systemów współpracujących w tych punktach są zobowiązani przekazywać sobie informacje dotyczące wyników pomiarów i alokacji w tych punktach.

7. Prawa i obowiązki Odbiorców

- 7.1. Odbiorca, którego urządzenia lub instalacje są przyłączone do systemu dystrybucyjnego OSD stosuje postanowienia IRIESD, w szczególności:
 - 7.1.1. zapewnia dostęp OSD do urządzeń pomiarowych oraz wykonanie niezbędnych prac eksploatacyjnych lub zabezpieczających,
 - 7.1.2. zapewnia dostęp do układu pomiarowego oraz instalacji gazowej (za stan której odpowiada Odbiorca lub właściciel budynku) i urządzeń gazowych w celu kontroli przestrzegania przez Odbiorcę postanowień umowy kompleksowej na zlecenie Sprzedawcy (ZUD),
 - 7.1.3. umożliwia zdemontowanie zainstalowanego układu pomiarowego, a także jego wydanie przedstawicielom OSD, jeżeli układ pomiarowy nie stanowi własności ZUD lub Odbiorcy, w przypadku wstrzymania dostarczania paliwa gazowego, braku umowy dystrybucyjnej lub kompleksowej, w szczególności na skutek jej wygaśnięcia lub rozwiązania i nie zawarcia umowy z nowym sprzedawcą,
 - 7.1.4. zabezpiecza przed zniszczeniem lub uszkodzeniem układ pomiarowy wskazujący wielkość poboru paliwa gazowego i układ redukcji paliwa gazowego; nie dokonuje w nich jakichkolwiek zmian (z malowaniem włącznie), utrzymuje w należytym stanie technicznym szafki przeznaczone na te urządzenia oraz pokrywa w pełnej wysokości straty wynikające z uszkodzenia, zniszczenia lub utraty tych urządzeń, chyba że nastąpiło to z przyczyn, za które Odbiorca nie ponosi odpowiedzialności,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 17
-----------	--	-------------

- 7.1.5. zabezpiecza przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zerwaniem wszelkie plomby znajdujące się na lub przy ww. pomiarze pomiarowym, a także inne plomby założone przez producenta układu pomiarowego, sprzedawcę lub inny uprawniony organ oraz pokrywa w pełnej wysokości straty wynikające z uszkodzenia, zniszczenia lub utraty tych plomb, chyba że nastąpiło to z przyczyn, za które Odbiorca nie ponosi odpowiedzialności,
- 7.1.6. niezwłocznie informuje OSD o zauważonych wadach lub usterkach układu pomiarowego, a także o stwierdzonych przerwach oraz zakłóceniach w dostarczaniu i odbiorze paliwa gazowego.
- 7.2. Odbiorca, podlegający ograniczeniom w poborze paliwa gazowego zgodnie z Ustawą o zapasach oraz aktami wykonawczymi do niej, niezależnie od obowiązków w pkt. 7.1:
- 7.2.1. przekazuje OSD informacje umożliwiające OSD uwzględnienie zapotrzebowania Odbiorcy w prognozowanym zapotrzebowaniu na paliwo gazowe,
- 7.2.2. informuje OSD do dnia 31 lipca każdego roku o minimalnej ilości paliwa gazowego, którego pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych i odpowiada maksymalnemu dozwolonemu poborowi paliwa w 10 skali zasilania,
- 7.2.3. zapewnia możliwość całodobowego kontaktu z Odbiorcą na wypadek wystąpienia nagłych zdarzeń mających wpływ na realizację dostarczania paliwa gazowego do Odbiorcy,
- 7.2.4. niezwłocznie wykonuje polecenia służb dyspozytorskich OSD.
- 7.3. Odbiorca, który jest właścicielem układu pomiarowego niezależnie od obowiązków określonych w pkt. 7.1 ma obowiązki:
- 7.3.1. umożliwienia wykonania kontroli układu pomiarowego na każde żądanie OSD,
- 7.3.2. umożliwienia przedstawicielom OSD założenia plomb zabezpieczających na urządzeniach układu pomiarowego,
- 7.3.3. umożliwienia OSD zdalnego odczytu danych pomiarowych w przypadku funkcjonowania urządzeń telemetrycznych podłączonych bezpośrednio do układów pomiarowych tego Odbiorcy,
- 7.3.4. umożliwienia OSD instalacji własnych urządzeń telemetrycznych w przypadku braku urządzeń telemetrycznych podłączonych bezpośrednio do układów pomiarowych tego Odbiorcy,
- 7.3.5. utrzymywania urządzeń pomiarowych w należyтым stanie technicznym,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 18
-----------	--	-------------

- 7.3.6. respektowania postanowień norm zakładowych PGNiG S.A. serii ZN G 4001÷4010 lub innych norm i standardów, które je zastępują, przy czym przepisy prawne, postanowienia IRiESD i umów mają pierwszeństwo w stosunku do postanowień przywołanych norm,
 - 7.3.7. wykonywania przeglądów okresowych urządzeń pomiarowych w punkcie poboru paliwa gazowego,
 - 7.3.8. informowania OSD o terminach wykonywanych przeglądów okresowych i umożliwienia jego przedstawicielom obecności w trakcie trwania prac.
- 7.4. W zakresie standardów jakościowych obsługi Odbiorców, w tym użytkowników systemu dystrybucyjnego, OSD:
- 7.4.1. przyjmuje przez całą dobę zgłoszenia i reklamacje dotyczące dostaw paliw gazowych z systemu dystrybucyjnego,
 - 7.4.2. bezzwłocznie przystępuje do usuwania zakłóceń w dostarczaniu paliw gazowych, spowodowanych nieprawidłową pracą systemu dystrybucyjnego,
 - 7.4.3. udziela informacji o przewidywanym terminie wznowienia dostarczania paliw gazowych, przerwanego z powodu awarii systemu dystrybucyjnego,
 - 7.4.4. powiadamia o terminach i czasie trwania planowanych przerw w dostarczaniu paliw gazowych w formie ogłoszeń prasowych, internetowych, komunikatów radiowych lub telewizyjnych, albo w inny sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie, lub indywidualnych zawiadomień pisemnych, telefonicznych, bądź za pomocą innego środka telekomunikacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - 7.4.5. odpłatnie podejmuje stosowne czynności w celu umożliwienia bezpiecznego wykonania przez użytkownika systemu dystrybucyjnego lub inny podmiot prac w obszarze tego systemu,
 - 7.4.6. nieodpłatnie udziela informacji dotyczących rozliczeń oraz aktualnej taryfy,
 - 7.4.7. udziela odpowiedzi na zapytanie nie dotyczące rozliczeń, złożone pisemnie w formie listowej lub elektronicznej na zasadach i w terminach określonych w Ustawie Prawo energetyczne oraz aktach wykonawczych.
- 7.5. Odbiorca, który nie jest właścicielem układu pomiarowego:
- 7.5.1. zostanie poinformowany o terminach wykonywanych przez służby OSD przeglądów okresowych i prawie do obecności w trakcie trwania prac,
 - 7.5.2. może założyć plomby zabezpieczające na urządzeniach układu pomiarowego,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 19
-----------	--	-------------

- 7.5.3. może dokonywać zdalnego odczytu danych pomiarowych w przypadku istnienia technicznych możliwości udostępnienia danych z systemu telemetry zainstalowanego na stacji gazowej,
- 7.5.4. może zainstalować własny układ telemetry, w przypadku braku telemetry na stacji gazowej, pod warunkiem wcześniejszego uzgodnienia z OSD niezbędnych wymagań technicznych z zakresu rozbudowy.
- 7.6. Odbiorca, będący właścicielem układu pomiarowego, na żądanie OSD, w przypadku zmiany charakterystyki poboru paliwa gazowego uniemożliwiającej prawidłowy pomiar w danym punkcie wejścia lub wyjścia, w szczególności w przypadku zmiany mocy umownej lub ilości dystrybuowanego paliwa, zobowiązany jest do stosownej zmiany istniejącego układu pomiarowego.

8. Zgłaszanie umów dystrybucyjnych do realizacji

8.1. Ogólne warunki zgłaszania umów do realizacji.

- 8.1.1. Realizacja umów o świadczenie usługi dystrybucji następuje na podstawie zawartej umowy dystrybucji.
- 8.1.2. W celu realizacji umowy dystrybucji ZUD zgłasza do OSD nominacje ilości paliwa gazowego w umownych punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego. Nominacje mogą zostać zmienione w trybie renominacji. Zatwierdzona zgodnie z postanowieniami IRIESD renominacja uzyskuje status zatwierdzonej nominacji.
- 8.1.3. Nominacje i renominacje składane są przez ZUD sumarycznie dla wszystkich Pojedynczych Zleceń Dystrybucji PZD realizowanych w danym umownym punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego.
- 8.1.4. Nominacje i renominacje składane przez ZUD powinny uwzględniać wskazane przez OSD ograniczenia przepustowości systemu dystrybucyjnego, które mają wpływ na pracę systemu i realizację usługi dystrybucji paliwa gazowego na skutek:
 - 8.1.4.1. planowanych prac przyłączeniowych lub remontowych/modernizacyjnych,
 - 8.1.4.2. ograniczenia mocy na wejściach z innych systemów,
 - 8.1.4.3. powstałej awarii, wybuchu, pożaru, istnienia zagrożenia ich powstania lub w przypadku konieczności usunięcia ich skutków,
 - 8.1.4.4. ograniczeń wynikających ze zmniejszenia lub wstrzymania odbioru paliwa

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 20
-----------	--	-------------

gazowego w umownym punkcie wejścia lub wyjścia ze względu na niespełnienie parametrów jakościowych lub ciśnienia.

8.2. Nominacje Roczne.

- 8.2.1. W umowach dystrybucyjnych określa się nominacje roczne jako nominacje zatwierdzone zgodnie z IRIESD dla punktów wejścia, podając ilości paliwa gazowego przekazywane do przesłania w danym roku w podziale na miesiące. W nominacji rocznej składanej dla umów dystrybucyjnych krótkoterminowych określa się ilości paliwa gazowego dla miesięcy, w których świadczona będzie usługa dystrybucyjna.
- 8.2.2. Miesięczne ilości paliwa gazowego określone w nominacjach rocznych i renominacjach nie mogą przekroczyć ilości maksymalnych, określanych jako iloczyn liczby dni w danym miesiącu i dwudziestoczekrotności obowiązującej mocy umownej dla danego punktu, ustalonej zgodnie postanowieniami IRIESD.
- 8.2.3. Odrzucenie nominacji może nastąpić z powodu niemożności realizacji usługi dystrybucyjnej w zakresie podanym w nominacji.
- 8.2.4. W przypadku odrzucenia nominacji, OSD podaje przyczyny odrzucenia.

8.3. Nominacje Tygodniowe.

- 8.3.1. ZUD przekazuje do OSD nominacje tygodniowe w każdy poniedziałek do godz. 8:00, w których podaje przewidywaną ilość paliwa gazowego wyrażoną w Nm^3 dla każdej doby gazowej następnego tygodnia gazowego. W przypadku braku przekazania tygodniowej nominacji w powyższym terminie, OSD przyjmie ostatnią zatwierdzoną nominację jako bieżącą.
- 8.3.2. OSD przekazuje ZUD informacje o zatwierdzeniu lub odrzuceniu nominacji tygodniowej do wtorku do godz. 10:00. Nieprzesłanie przez OSD informacji o odrzuceniu zgłoszonej nominacji oznacza zatwierdzenie nominacji.
- 8.3.3. W przypadku odrzucenia nominacji, OSD proponuje ZUD inne wielkości nominacji (korektę nominacji), odpowiadające aktualnym warunkom pracy systemu do wtorku do godziny 10:00.
- 8.3.4. ZUD poinformuje OSD o przyjęciu lub odrzuceniu korekty nominacji do wtorku do godz. 12:00.
- 8.3.5. Przyjęta przez ZUD nominacja staje się nominacją zatwierdzoną do realizacji, natomiast odrzucenie przez ZUD korekty nominacji będzie równoznaczne z niedostarczeniem nominacji do OSD.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 21
-----------	--	-------------

- 8.3.6. ZUD może dokonać renominacji wielkości zgłoszonych w nominacji dobowej dla dowolnej doby w terminie do godz. 10:00 dnia poprzedzającego dzień, którego renominacja dotyczy.
- 8.3.7. Tego samego dnia do godziny 18:00 OSD poinformuje ZUD o możliwości lub odmowie realizacji renominacji.
- 8.3.8. W przypadku odmowy przez OSD realizacji renominacji, OSD do godz. 18:00 zaproponuje korektę renominacji.
- 8.3.9. ZUD potwierdza przyjęcie korekty renominacji do godz. 19:00. Przyjęcie/odrzućenie przez ZUD korekty renominacji powoduje skutki jak w punkcie 8.3.6.
- 8.3.10. Ilości paliwa gazowego określone w nominacjach tygodniowych i renominacjach nie mogą przekroczyć ilości maksymalnych, określonych jako dwudziestoczekrotna ilość mocy umownej określona w umowie przesyłowej lub dystrybucyjnej, zawartej przez operatora systemu współpracującego w danym umownym punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego.
- 8.3.11. Odrzućenie nominacji może nastąpić z powodu niemożności realizacji usługi dystrybucyjnej w zakresie podanym w nominacji.
- 8.4. Procedury uzgadniania i korygowania nominacji i renominacji.
- 8.4.1. Nominacje i renominacje ZUD zgłaszane OSD i innym operatorom (w punktach stycznych systemów współpracujących) muszą być zgodne co do wartości i kierunku. OSD ma prawo uzgadniania nominacji ZUD z operatorami współpracującymi lub przedsiębiorstwami dostarczającymi paliwa gazowe.
- 8.4.2. OSD ma prawo żądać od ZUD zmiany nominacji/renominacji, jeżeli zgłoszona OSD nominacja/renominacja nie jest zgodna z odpowiednią nominacją/renominacją zgłoszoną operatorowi współpracującemu lub przedsiębiorstwu energetycznemu w punkcie wejścia lub jej realizacja nie jest możliwa z powodów, o których mowa w punkcie 8.1.4.
- 8.4.3. Jeżeli ZUD nie przedstawi OSD nominacji/renominacji zgodnej z nominacją/renominacją dostarczoną innemu operatorowi lub przedsiębiorstwu energetycznemu w punkcie wejścia/wyjścia, lub w ogóle nie dostarczył nominacji/renominacji, OSD ma prawo, po uprzednim poinformowaniu ZUD, sam odpowiednio dostosować nominację/renominację ZUD.
- 8.4.4. Korekty nominacji związane z wystąpieniem przypadków określonych w punktach 8.1.4.1–0 mogą być dokonywane przez OSD w każdym terminie, bez konieczności

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 22
-----------	--	-------------

zachowania procedury, o której mowa powyżej. OSD niezwłocznie poinformuje ZUD o korekcie nominacji.

9. Przyłączanie do systemu dystrybucyjnego

9.1. Zasady przyłączania.

9.1.1. Przyłączanie do sieci dystrybucyjnej OSD następuje na podstawie umowy o przyłączenie, po spełnieniu warunków przyłączenia określonych przez OSD oraz określonych w Ustawie Prawo energetyczne.

9.1.2. Podmioty ubiegające się o przyłączenie do sieci dzieli się na grupy, zwane dalej „grupami przyłączeniowymi”, według kryteriów określonych w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego. W szczególności:

9.1.2.1. grupa B – podmioty, których urządzenia, instalacje i sieci będą przyłączane do sieci dystrybucyjnej innej niż wysokiego ciśnienia, z wyłączeniem podmiotów o których mowa w punkcie 9.1.2.2, z podziałem na podgrupy:

Podgrupa I – podmioty, które będą odbierać gaz ziemny wysokometanowy w ilości nie większej niż 10 m³/h albo gaz ziemny zaazotowany w ilości nie większej niż 25 m³/h,

Podgrupa II – pozostałe podmioty;

9.1.2.2. grupa C – podmioty zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, ich wytwarzaniem, przetwarzaniem lub wydobywaniem, magazynowaniem paliw gazowych oraz skraplaniem lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego.

9.1.3. Procedura przyłączenia do sieci dystrybucyjnej OSD obejmuje:

9.1.3.1. pozyskanie przez podmiot od OSD wzoru wniosku o określenie warunków przyłączenia,

9.1.3.2. złożenie przez podmiot u OSD wniosku o określenie warunków przyłączenia wraz z wymaganymi załącznikami, zgodnego ze wzorem określonym przez OSD,

9.1.3.3. wydanie przez OSD warunków przyłączenia oraz przekazanie ich podmiotowi wraz z projektem umowy o przyłączenie,

9.1.3.4. zawarcie umowy o przyłączenie,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 23
-----------	--	-------------

- 9.1.3.5. realizację przyłączenia, tj. realizację przyłącza(-y) oraz niezbędnych zmian/dostosowania w sieci i prac dla realizacji przyłączenia,
 - 9.1.3.6. przeprowadzenie prób i odbiorów częściowych oraz prób końcowych i ostatecznego odbioru rozbudowywanej sieci i przyłącza. OSD zastrzega sobie prawo dokonania sprawdzenia przyłączanych instalacji, urządzeń i sieci,
 - 9.1.3.7. zawarcie przez podmiot umowy o świadczenie usług dystrybucji lub umowy kompleksowej.
- 9.1.4. Operator Systemu Dystrybucyjnego odmawia przyłączenia do systemu dystrybucyjnego, gdy brak jest możliwości technicznych przyłączenia lub przyłączenie wnioskodawcy jest ekonomicznie nieuzasadnione.
- 9.1.5. Operator Systemu Dystrybucyjnego ma prawo odmówić przyłączenia do systemu dystrybucyjnego, gdy wnioskodawca nie posiada tytułu prawnego do korzystania z obiektu, do którego paliwa gazowe mają być dostarczane.
- 9.1.6. W przypadku odmowy przyłączenia podmiotu do systemu, OSD niezwłocznie pisemnie powiadamia o odmowie Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i wnioskodawcę, podając przyczyny odmowy.
- 9.2. Wniosek o określenie warunków przyłączenia do systemu dystrybucyjnego.
- 9.2.1. Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej OSD składa wniosek o określenie warunków przyłączenia.
 - 9.2.2. Wzory wniosków o określenie warunków przyłączenia określa OSD. Wzory wniosków OSD udostępnia na swojej stronie internetowej oraz w siedzibie OSD.
 - 9.2.3. Wniosek o określenie warunków przyłączenia powinien zawierać:
 - 9.2.3.1. oznaczenie wnioskodawcy,
 - 9.2.3.2. określenie planowanego terminu rozpoczęcia odbioru lub dostarczania paliwa gazowego,
 - 9.2.3.3. określenie punktu wyjścia z systemu gazowego,
 - 9.2.3.4. określenie rocznego zapotrzebowania na paliwa gazowe,
 - 9.2.3.5. określenie minimalnego i maksymalnego godzinowego, dobowego oraz rocznego zapotrzebowania na paliwo gazowe, a także przewidywane charakterystyki rocznego jego poboru,
 - 9.2.3.6. określenie wymagań w okresie rozruchu podłączonej sieci lub instalacji,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 24
-----------	--	-------------

- 9.2.3.7. określenie wymagań ciśnienia minimalnego i maksymalnego w miejscu odbioru paliwa gazowego,
- 9.2.3.8. określenie parametrów jakościowych paliwa gazowego,
- 9.2.3.9. mocy przyłączeniowej,
- 9.2.3.10. przeznaczenie paliwa gazowego,
- 9.2.3.11. informację o konieczności zapewnienia usługi nawaniania paliwa gazowego,
- 9.2.3.12. informację o możliwości korzystania z innych źródeł energii w przypadku przerw lub ograniczeń w dostarczaniu paliwa gazowego.

9.2.4. Do wniosku, o którym mowa w pkt. 9.2.1 należy dołączyć:

- 9.2.4.1. dokument potwierdzający tytuł prawny podmiotu do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci,
- 9.2.4.2. plan zabudowy lub szkic sytuacyjny określający usytuowanie obiektu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci względem istniejącej sieci oraz sąsiednich obiektów oraz propozycję lokalizacji punktu wyjścia z systemu gazowego,
- 9.2.4.3. inne załączniki, określone we wzorze wniosku, wymagane przez OSD, zawierające informacje niezbędne dla określenia warunków przyłączenia i przygotowania propozycji umowy przyłączeniowej.

9.3. Warunki przyłączenia do systemu dystrybucyjnego.

9.3.1. Warunki przyłączenia określają w szczególności:

- 9.3.1.1. miejsce przyłączenia urządzeń, instalacji lub sieci oraz ich parametry techniczne,
- 9.3.1.2. parametry techniczne przyłącza do sieci gazowej,
- 9.3.1.3. zakres niezbędnych zmian w sieci związanych z przyłączeniem do sieci gazowej,
- 9.3.1.4. minimalne i maksymalne ciśnienie dostarczania/odbioru paliwa gazowego,
- 9.3.1.5. wymagania dotyczące układu pomiarowego oraz miejsca jego zainstalowania,
- 9.3.1.6. moc przyłączeniową,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 25
-----------	--	-------------

- 9.3.1.7. charakterystykę dostarczania i odbioru paliwa gazowego, w tym minimalne i maksymalne godzinowe, dobowe oraz roczne ilości dostarczania i odbioru,
- 9.3.1.8. miejsce rozgraniczenia własności sieci przedsiębiorstwa energetycznego i podmiotu przyłączanego,
- 9.3.1.9. wymagania dotyczące wyposażenia stacji gazowej lub układu pomiarowego, rodzaju tego układu, a także telemetrii oraz ochrony przeciwkorozyjnej.
- 9.3.2. Warunki techniczne przyłączenia wydawane są w terminie:
- 9.3.2.1. 21 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku przez wnioskodawcę zaliczanego do grupy przyłączeniowej B podgrupy I,
- 9.3.2.2. 45 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do grupy przyłączeniowej B podgrupy II,
- 9.3.2.3. 60 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku przez wnioskodawcę zaliczonego do grupy przyłączeniowej C.
- 9.3.3. W przypadku gdy wydanie warunków przyłączenia jest uzależnione od uzyskania warunków przyłączenia od innego przedsiębiorstwa energetycznego, terminy o których mowa w pkt. 9.3.2 przedłuża się o okres niezbędny do uzyskania tych warunków od innego przedsiębiorstwa energetycznego.
- 9.3.4. OSD informuje niezwłocznie wnioskodawcę o konieczności uzyskania warunków przyłączenia od innego przedsiębiorstwa i terminie ich wydania.
- 9.3.5. OSD informuje niezwłocznie wnioskodawcę o innym terminie wydania warunków przyłączenia, w przypadku gdy z istotnych powodów nie może być dotrzymany termin, o którym mowa w pkt. 9.3.2.
- 9.3.6. W przypadku odmowy wydania warunków technicznych przyłączenia z powodu braku możliwości technicznych lub ekonomicznych realizacji przyłączenia, OSD informuje niezwłocznie wnioskodawcę o odmowie ich wydania.
- 9.3.7. Na żądanie wnioskodawcy, o którym mowa w pkt. 9.3.6, OSD przedstawia informację o działaniach, jakie muszą być podjęte w zakresie rozbudowy sieci, aby nastąpiło przyłączenie do sieci.
- 9.3.8. OSD na wniosek podmiotu, który nie posiada tytułu prawnego do korzystania z obiektu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje lub sieci, informuje go o możliwości przyłączenia do sieci w terminie określonym w pkt. 9.3.2.

9.4. Umowa o przyłączenie do systemu dystrybucyjnego.

9.4.1. Umowa o przyłączenie stanowi podstawę do rozpoczęcia przez OSD realizacji prac projektowych i budowlano-montażowych na zasadach określonych w tej umowie.

9.4.2. Umowa o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej OSD powinna zawierać co najmniej:

- 9.4.2.1. strony zawierające umowę,
- 9.4.2.2. przedmiot umowy wynikający z warunków przyłączenia,
- 9.4.2.3. termin realizacji przyłączenia,
- 9.4.2.4. wysokość opłaty za przyłączenie oraz sposób jej regulowania,
- 9.4.2.5. miejsce rozgraniczenia własności sieci OSD i instalacji podmiotu przyłączanego,
- 9.4.2.6. zakres robót niezbędnych przy realizacji przyłączenia,
- 9.4.2.7. wymagania dotyczące lokalizacji układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego parametrów,
- 9.4.2.8. warunki udostępnienia OSD nieruchomości należącej do podmiotu przyłączanego w celu budowy lub rozbudowy sieci niezbędnej do realizacji przyłączenia,
- 9.4.2.9. przewidywany termin zawarcia umowy, na podstawie której nastąpi dostarczanie lub pobieranie paliwa gazowego,
- 9.4.2.10. planowane ilości paliwa gazowego wprowadzanego do i/lub pobieranego z sieci,
- 9.4.2.11. moc przyłączeniową,
- 9.4.2.12. ustalenia dotyczące opracowania dokumentu regulującego zasady współpracy ruchowej z OSD,
- 9.4.2.13. odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy, a w szczególności za opóźnienie terminu realizacji prac w stosunku do ustalonego w umowie,
- 9.4.2.14. okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania.

9.4.3. Podmioty ubiegające się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej OSD urządzeń, instalacji i sieci są zobowiązane do projektowania obiektów, urządzeń, instalacji

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 27
-----------	--	-------------

i sieci zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami oraz w oparciu o otrzymane warunki przyłączenia.

9.5. Zasady odłączania.

9.5.1. Zasady odłączania podmiotów od sieci dystrybucyjnej OSD określone w niniejszym rozdziale obowiązują OSD oraz podmioty odłączane, jeżeli umowa o świadczenie usług dystrybucji lub umowa kompleksowa nie stanowi inaczej.

9.5.2. OSD odłącza podmioty od sieci dystrybucyjnej OSD w przypadku:

9.5.2.1. złożenia przez podmiot wniosku o odłączenie od sieci dystrybucyjnej,

9.5.2.2. rozwiązania lub wygaśnięcia umowy o świadczenie usług dystrybucji lub umowy kompleksowej.

9.5.3. Wniosek o odłączenie od sieci dystrybucyjnej OSD składany przez podmiot zawiera w szczególności:

9.5.3.1. miejsca przyłączenia urządzeń, instalacji lub sieci, których dotyczy odłączenie,

9.5.3.2. przyczynę odłączenia,

9.5.3.3. proponowany termin odłączenia.

9.5.4. OSD ustala termin odłączenia podmiotu od sieci dystrybucyjnej OSD uwzględniający techniczne możliwości realizacji procesu odłączenia podmiotu. Odłączany podmiot jest zawiadamiany przez OSD o dacie odłączenia, w terminie nie krótszym niż 14 dni od daty planowanego odłączenia. W ww. zawiadomieniu OSD informuje podmiot o warunkach ponownego przyłączenia do sieci.

9.5.5. OSD dokonuje zmian w układzie sieci dystrybucyjnej umożliwiających odłączenie podmiotu od sieci. Podmiot odłączany od sieci dystrybucyjnej OSD uzgadnia z nim tryb, terminy oraz warunki niezbędnej przebudowy lub likwidacji majątku sieciowego będącego własnością podmiotu, wynikające z odłączenia od sieci dystrybucyjnej.

9.5.6. OSD uzgadnia z sąsiednimi operatorami systemów dystrybucyjnych tryb odłączenia podmiotu, w zakresie w jakim odłączenie podmiotu od sieci dystrybucyjnej OSD ma wpływ na warunki pracy sieci tych operatorów.

9.6. Wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci dystrybucyjnej gazowej urządzeń i instalacji.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 28
-----------	--	-------------

- 9.6.1. Układy pomiarowe powinny być zgodne z obowiązującymi przepisami oraz spełniać wymagania OSD.
- 9.6.2. Przyłączane do sieci dystrybucyjnych OSD urządzenia, instalacje i sieci podmiotów ubiegających się o przyłączenie, muszą spełniać wymagania techniczne i eksploatacyjne zapewniające:
- 9.6.2.1. bezpieczeństwo funkcjonowania systemu gazowego,
 - 9.6.2.2. zabezpieczenie systemu gazowego przed uszkodzeniami spowodowanymi niewłaściwą pracą przyłączonych urządzeń, instalacji i sieci,
 - 9.6.2.3. zabezpieczenie przyłączonych urządzeń, instalacji i sieci przed uszkodzeniami w przypadku awarii lub wprowadzenia ograniczeń w poborze lub dostarczaniu paliwa gazowego,
 - 9.6.2.4. dotrzymanie w miejscu przyłączenia urządzeń, instalacji i sieci parametrów jakościowych paliwa gazowego,
 - 9.6.2.5. spełnianie wymagań w zakresie ochrony środowiska, określonych w odrębnych przepisach,
 - 9.6.2.6. możliwość dokonywania pomiarów wielkości i parametrów niezbędnych do prowadzenia ruchu sieci oraz rozliczeń za pobrane paliwo gazowe.
- 9.6.3. Urządzenia, instalacje i sieci, muszą spełniać także wymagania określone w odrębnych przepisach, w szczególności przepisach: prawa budowlanego, o ochronie przeciwpożarowej, o systemie oceny zgodności.
- 9.6.4. Wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci dystrybucyjnej gazowej urządzeń i instalacji podmiotów zaliczanych do grupy przyłączeniowej B podgrupy II.
- 9.6.4.1. Urządzenia pomiarowe, w tym urządzenia do pomiaru ciśnienia oraz strumienia objętości paliwa gazowego, zainstalowane w punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci dystrybucyjnej gazowej, powinny spełniać wymagania określone przez OSD.
 - 9.6.4.2. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci dystrybucyjnej gazowej powinny być zainstalowane układy filtracyjne oraz układy zabezpieczające urządzenia pomiarowe przed nadmiernym wzrostem przepływu paliwa gazowego oraz przed przepływem rewersyjnym.
 - 9.6.4.3. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci dystrybucyjnej gazowej powinny być zainstalowane urządzenia umożliwiające rejestrację i transmisję danych o strumieniu objętości i ciśnieniu paliwa gazowego.

9.6.4.4. Za zainstalowanie urządzeń, o których mowa w pkt. 9.6.4.1 - 9.6.4.2 odpowiada OSD.

9.6.4.5. Urządzenia i instalacje podmiotów przyłączanych powinny być zabezpieczone przed nadmiernym wzrostem ciśnienia; za zainstalowanie tych urządzeń odpowiada Odbiorca końcowy paliw gazowych.

9.6.5. Wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci dystrybucyjnej gazowej urządzeń i instalacji podmiotów zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, zaliczanych do grupy przyłączeniowej C.

9.6.5.1. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci gazowej powinny być zainstalowane układy zabezpieczające urządzenia punktu wyjścia z systemu przesyłowego przed nadmiernym wzrostem przepływu paliwa gazowego.

9.6.5.2. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci gazowej powinny być zainstalowane urządzenia zabezpieczające przed przepływem rewersyjnym, jeżeli podmiot przyłączany pobiera paliwo bez dodatkowych redukcji.

9.6.5.3. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci gazowej powinny być zainstalowane urządzenia umożliwiające rejestrację i transmisję do odpowiedniego przedsiębiorstwa energetycznego, zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych danych o strumieniu objętości i ciśnieniu paliwa gazowego.

9.6.5.4. Za zainstalowanie urządzeń o których mowa w pkt. 9.6.5.1 - 9.6.5.2 odpowiada OSD.

9.6.5.5. Sieć gazowa przyłączona do sieci o wyższym ciśnieniu powinna być wyposażona w urządzenia do regulacji ciśnienia oraz zabezpieczające przed jego nadmiernym wzrostem. Za zainstalowanie tych urządzeń odpowiada przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych w przyłączanej sieci.

9.6.5.6. Przyłączana sieć dystrybucyjna gazowa powinna być wyposażona w urządzenia i instalacje do nawaniania w celu zapewnienia parametrów intensywności zapachu zgodnie z paragrafem 38 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego. Za zainstalowanie tych urządzeń odpowiada OSD.

9.7. Wymagania techniczne dla systemów telekomunikacji i wymiany informacji.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 30
-----------	--	-------------

9.7.1. Urządzenia, instalacje i sieci podmiotów przyłączonych do sieci gazowej powinny być wyposażone w urządzenia telemetryczne niezbędne do przekazywania do operatora systemu gazowego właściwego dla miejsca przyłączenia:

9.7.1.1. bieżących wartości parametrów mierzonych w danym punkcie wprowadzenia paliwa gazowego lub jego odbioru, w szczególności informacji o strumieniu objętości i ciśnieniu tego paliwa,

9.7.1.2. danych pomiarowych niezbędnych do dokonywania rozliczeń zgodnie z wymaganiami określonymi przez OSD.

9.7.2. Systemy teleinformatyczne wykorzystywane:

9.7.2.1. do wymiany informacji niezbędnych dla bilansowania systemu, prowadzenia ruchu sieciowego oraz rozliczeń powinny zapewnić wymagane bezpieczeństwo, poufność i niezawodność przekazywania informacji,

9.7.2.2. przez operatorów systemów gazowych do prowadzenia ruchu sieciowego powinny umożliwiać wzajemną wymianę danych dotyczących prowadzenia tego ruchu.

9.7.3. Systemy telekomunikacyjne i teleinformatyczne powinny być zabezpieczone przed negatywnymi skutkami awarii sieci elektroenergetycznej i wyposażone w układy podtrzymujące ich funkcjonowanie w razie wystąpienia awarii.

10. Warunki korzystania z sieci dystrybucyjnej

10.1. Charakterystyka korzystania z sieci gazowych.

10.1.1. Korzystanie z sieci dystrybucyjnej umożliwia realizację dostaw paliw gazowych w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących standardów jakościowych.

10.1.2. OSD na zasadzie równoprawnego traktowania oraz na zasadach i w zakresie wynikającym z obowiązujących przepisów prawa i IRIESD, świadczy usługi dystrybucji, zapewniając wszystkim użytkownikom systemu zaspokojenie uzasadnionych potrzeb w zakresie dystrybucji paliw gazowych.

10.1.3. W zakresie dystrybucji paliw gazowych OSD w szczególności:

10.1.3.1. dokonuje transportu paliw gazowych wprowadzanych do lub odbieranych z miejsc dostarczania określonych w umowie o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 31
-----------	--	-------------

- 10.1.3.2. zapewnia długoterminową zdolność systemu dystrybucyjnego do zaspokojenia uzasadnionych potrzeb w zakresie dystrybucji paliw gazowych, poprzez należyty rozwój, rozbudowę, eksploatację, konserwację i remonty infrastruktury sieciowej, w zakresie sieci dystrybucyjnej,
- 10.1.3.3. przekazuje dane pomiarowo-rozliczeniowe, niezbędne do prowadzenia procesu rozliczeń pomiędzy OSD i użytkownikami systemu oraz pomiędzy użytkownikami systemu.
- 10.2. Warunki świadczenia przez OSD usług dystrybucji paliw gazowych, prowadzenia ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz korzystania z systemu gazowego i połączeń międzysystemowych.
- 10.2.1. Świadczenie usług dystrybucji odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji oraz na warunkach określonych w koncesji OSD na dystrybucję paliw gazowych, IRiESD i taryfie OSD.
- 10.2.2. Świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych odbywa się:
- 10.2.2.1. w sposób ciągły, o ile w umowie o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych strony nie postanowiły, że usługa ta może być świadczona w sposób przerywany,
- 10.2.2.2. z zapewnieniem parametrów jakościowych, o których mowa w § 38 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 02 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego (z późniejszymi zmianami).
- 10.2.3. Podmiot zainteresowany korzystaniem z usług dystrybucji paliw gazowych świadczonych przez OSD jest zobowiązany złożyć wniosek o zawarcie umowy o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych. Złożenie wniosku o zawarcie umowy o świadczenie usług dystrybucji odbywa się zgodnie z procedurą opisaną niniejszej IRiESD pkt. 12.2.
- 10.2.4. OSD opracowuje i udostępnia użytkownikom systemu wzory umów o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych właściwe dla poszczególnych grup (typów) użytkowników systemu dystrybucyjnego.
- 10.2.5. W przypadkach związanych w szczególności ze zmianą IRiESD lub aktów prawnych wpływających na zmianę dotychczasowych warunków świadczenia usług dystrybucji paliw gazowych, skutkujących koniecznością dokonania istotnych zmian postanowień zawartych umów o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych, OSD może udostępniać wzory aneksów do tych umów.

10.2.6. Udostępnianie wzorów umów o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych lub wzorów aneksów do tych umów odbywa się poprzez ich opublikowanie i aktualizację na stronie internetowej OSD.

10.2.7. Wzory umów, o których mowa powyżej, stanowią podstawę do przygotowania projektu umowy o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych, jak też projektu aneksu do tych umów.

10.2.8. Użytkownicy systemu dystrybucyjnego wnoszą do OSD opłatę za świadczone przez OSD usługi dystrybucji paliw gazowych.

10.2.9. Opłata za świadczone przez OSD usługi dystrybucji paliw gazowych naliczana jest zgodnie z taryfą OSD zatwierdzoną przez Prezesa URE.

10.2.10.OSD:

10.2.10.1. instaluje na własny koszt układ pomiarowy w miejscu określonym w umowie o przyłączenie do sieci w przypadku Odbiorców zaliczanych do grupy przyłączeniowej B,

10.2.10.2. przez całą dobę przyjmuje od Odbiorców zgłoszenia dotyczące awarii lub zakłóceń w dostawie paliw gazowych,

10.2.10.3. niezwłocznie przystępuje do likwidacji występujących w sieci awarii i usuwania zakłóceń w dostarczaniu paliw gazowych,

10.2.10.4. powiadamia użytkowników systemu gazowego o przewidywalnym terminie wznowiania dostarczania paliw gazowych, przerwanego z powodu awarii sieci gazowej,

10.2.10.5. powiadamia użytkowników systemu gazowego o terminach i czasie planowanych przerw w dostarczaniu paliw gazowych w drodze indywidualnych zawiadomień przekazywanych pisemnie, telefonicznie bądź za pomocą innego środka telekomunikacji co najmniej na:

10.2.10.5.1. 7 dni przed dniem planowanej przerwy w dostawie paliw gazowych dla Odbiorców zaliczanych do grupy przyłączeniowej B podgrupy I,

10.2.10.5.2. 14 dni przed dniem planowanej przerwy w dostawie paliw gazowych dla pozostałych Odbiorców,

10.2.10.5.3. odpłatnie podejmuje stosowne czynności w sieci gazowej w celu umożliwienia bezpiecznego wykonania przez użytkownika systemu gazowego lub inny podmiot prac w obszarze oddziaływania tej sieci.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 33
-----------	--	-------------

- 10.2.11. Użytkownicy systemu dystrybucyjnego składają zgłoszenia zapotrzebowania do OSD. Zapotrzebowania te podlegają zatwierdzeniu przez OSD.
- 10.2.12. Zatwierdzone zgłoszenia zapotrzebowania, ich realizacja oraz rozdział pomiędzy użytkowników systemu gazowego ilości paliw gazowych wprowadzonych w danym punkcie wejścia do systemu gazowego oraz odbieranych w danym punkcie systemu gazowego stanowią podstawę do rozliczeń za świadczone usługi przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych.
- 10.2.13. Określona w zgłoszeniu zapotrzebowania suma ilości paliw gazowych wprowadzonych do systemu gazowego powinna być równa sumie ilości paliw gazowych odebranych z tego systemu, chyba że użytkownik systemu gazowego podejmuje działania mające na celu uniknięcie niezbilansowania paliw gazowych dostarczonych i odebranych przez niego z systemu gazowego.
- 10.2.14. Zgłoszenia zapotrzebowania dla punktów wejścia do systemu gazowego lub punktów wyjścia z systemu gazowego, znajdujących się na połączeniu systemu gazowego z innym systemem gazowym powinny być zgodne z odpowiadającymi im zgłoszeniami zapotrzebowania w innych systemach gazowych połączonych z tym systemem.
- 10.2.15. Zgłoszenia zapotrzebowania należy składać w okresie rocznym, tygodniowym lub dobowym, zgodnie z wymaganiami określonymi przez OSD. Powinny one uwzględniać ograniczenia systemowe określone przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych.
- 10.2.16. Ruch sieciowy i eksploatacja sieci gazowej powinny odbywać się zgodnie z instrukcją opracowaną i udostępnioną przez OSD.
- 10.2.17. OSD w obszarze swego działania, jest obowiązany do odbioru biogazu rolniczego o parametrach jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9a ust. 11 Ustawy Prawo energetyczne, wytworzonych w instalacjach przyłączonych bezpośrednio do sieci OSD.
- 10.3. Standardy jakościowe obsługi użytkowników systemu.
- 10.3.1. Postanowienia ogólne.
- Parametry jakościowe paliw gazowych opisane są w pkt. 6.5 i 6.6.
- 10.3.1.1. OSD świadczy usługi dystrybucji na zasadzie równoprawnego traktowania wszystkich użytkowników systemu.
- 10.3.1.2. W celu realizacji powyższego obowiązku OSD w szczególności:

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 34
-----------	--	-------------

- 10.3.1.2.1. opracowuje i udostępnia wzory wniosków i umów oraz IRIESD,
- 10.3.1.2.2. publikuje na swojej stronie internetowej informacje, których obowiązek publikacji wynika z powszechnie obowiązujących przepisów, decyzji administracyjnych i IRIESD.
- 10.3.1.3. OSD w zakresie standardów jakościowych obsługi Odbiorców:
- 10.3.1.3.1. przyjmuje od Odbiorców zgłoszenia i reklamacje dotyczące dostarczania paliw gazowych z sieci gazowej,
- 10.3.1.3.2. rozpatruje wnioski lub reklamacje Odbiorców w terminie 14 dni od złożenia wniosku lub zgłoszenia reklamacji, z wyłączeniem spraw określonych w pkt. 10.3.1.3.4, które są rozpatrywane w terminie 14 dni od zakończenia stosownych kontroli i pomiarów,
- 10.3.1.3.3. pokrywa koszty badań parametrów jakościowych, nieodpłatnie udziela informacji dotyczących rozliczeń oraz aktualnych taryf,
- 10.3.1.3.4. na wniosek Odbiorcy, dokonuje sprawdzenia parametrów jakościowych paliw gazowych dostarczanych z sieci gazowej, wykonując odpowiednie pomiary.
- W przypadku zgodności zmierzonych parametrów ze standardami określonymi w IRIESD oraz umowie, koszty sprawdzenia i pomiarów ponosi Odbiorca na zasadach określonych w taryfie;
- 10.3.1.3.5. na wniosek Odbiorcy, z którym ma zawartą umowę, udziela bonifikaty za niedotrzymanie parametrów jakościowych, o których mowa w IRIESD w wysokości określonej w taryfie.
- 10.3.1.4. OSD zapewnia odczyt układów pomiarowych i przekazuje dane do dokonania rozliczeń podmiotowi, z którym zawarło umowę o świadczenie usługi dystrybucji paliw gazowych.
- 10.3.1.5. OSD umożliwia podmiotowi, z którym ma zawartą umowę o świadczenie usługi dystrybucji wgląd do wskazań układów pomiarowych oraz dokumentów stanowiących podstawę dokonania rozliczeń za dostarczone paliwo gazowe, a także do wyników kontroli prawidłowości wskazań tego układu.
- 10.3.1.6. OSD po zakończeniu dostarczania paliw gazowych, a także w razie wymiany układu pomiarowego w trakcie ich dostarczania wydaje podmiotowi, z którym zawarło umowę o świadczenie usługi dystrybucji, dokument zawierający dane identyfikujące układ pomiarowy oraz udostępnia jego dane

pomiarowe na dzień zakończenia dostarczania tych paliw lub demontażu układu pomiarowego.

10.3.1.7. Odbiorca ma prawo:

10.3.1.7.1. uczestniczenia w odczycie wskazań układu pomiarowego przed jego demontażem,

10.3.1.7.2. wglądu do wskazań układu pomiarowego oraz dokumentów stanowiących podstawę rozliczeń za dostarczone paliwa gazowe, a także do wyników kontroli prawidłowości wskazań tego układu, będących w posiadaniu przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się obrotem paliwami gazowymi.

10.3.1.8. Na żądanie Odbiorcy OSD dokonuje sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego, którego jest właścicielem, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia zgłoszenia żądania.

10.3.1.9. Odbiorca ma prawo żądać laboratoryjnego sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego. Układ pomiarowy powinien zostać przekazany do badania laboratoryjnego w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia takiego żądania przez Odbiorcę.

10.3.1.10. Badania, o których mowa w pkt. 10.3.1.8 przeprowadzane są w laboratorium badawczym posiadającym akredytację jednostki certyfikującej, uzyskaną na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz.U. z 2002 r. Nr 166, poz. 1366, z późn. zm.).

10.3.1.11. Odbiorca pokrywa koszty sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego oraz badania laboratoryjnego wykonanego na jego żądanie tylko w przypadku, gdy nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu elementów układu pomiarowego.

10.3.1.12. W ciągu 30 dni od dnia otrzymania wyniku badania laboratoryjnego, o którym mowa w pkt. 10.3.1.8 Odbiorca może zlecić wykonanie dodatkowej ekspertyzy badanego uprzednio układu pomiarowego. OSD umożliwia przeprowadzenie takiej ekspertyzy.

10.3.1.13. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działaniu układu pomiarowego, z wyłączeniem nielegalnego poboru paliwa gazowego, OSD pokrywa koszty sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego oraz badania laboratoryjnego, o którym mowa w pkt. 10.3.1.8, a także dokonuje na własny koszt korekty należności za dostarczone paliwo gazowe na zasadach i w terminach określonych w taryfie.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 36
-----------	--	-------------

- 10.3.1.14. Odbiorca paliw gazowych umożliwia OSD sprawdzenie prawidłowości działania układu pomiarowego. Odbiorca ponosi koszty sprawdzenia układu pomiarowego, którego jest właścicielem w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w jego działaniu.
- 10.3.1.15. Na żądanie Odbiorcy OSD może dostarczać gaz ziemny o innych parametrach jakościowych niż określone w pkt. 6.5 i 6.6, pod warunkiem, że nie spowoduje to zakłóceń w pracy w systemie gazowym.
- 10.3.1.16. OSD wykonuje badania poszczególnych parametrów jakościowych w punktach wejścia do sieci dystrybucyjnej gazowej, w których następuje mieszanie strumieni paliwa gazowego, o ile niemożliwe jest przypisanie wartości danej wielkości w danym punkcie na podstawie wartości określonej w innych punktach tej sieci lub sieci przesyłowej gazowej, do której jest ona przyłączona w zakresie:
- 10.3.1.16.1. zawartości siarkowodoru, siarki merkaptanowej i siarki całkowitej – co najmniej raz w miesiącu,
 - 10.3.1.16.2. ciepła spalania i górnej liczby Wobbego – co najmniej raz na dobę,
 - 10.3.1.16.3. intensywności zapachu paliw gazowych – co najmniej raz na 2 tygodnie.
- 10.3.1.17. OSD dokonuje bieżącej kontroli parametrów jakościowych w sposób umożliwiający prawidłowe rozliczenie użytkowników systemu gazowego.
- 10.3.1.18. W przypadku gdy nie zostały zachowane parametry jakościowe paliw gazowych, OSD może odmówić przyjęcia takich paliw w celu ich przesłania, chyba że świadcząc usługę dodatkową, uzyska dla tych paliw parametry jakościowe zgodne z IRIESD.
- 10.3.1.19. OSD w celu dokonania rozliczeń paliw gazowych może wyznaczyć obszary rozliczeniowe, w ramach których określi średnią ważoną wartość ciepła spalania paliw gazowych.
- 10.3.1.20. Informacje szczegółowe udzielane są na zapytanie Odbiorcy złożone pisemnie następującymi drogami:
- 10.3.1.20.1. osobiście w siedzibie OSD,
 - 10.3.1.20.2. listownie na adres OSD,
 - 10.3.1.20.3. pocztą elektroniczną,

10.3.1.20.4. faksem lub telefonicznie pod numerami telefonów zamieszczonymi na stronie internetowej OSD oraz w siedzibie OSD.

10.3.1.21. Odpowiedzi na zapytanie złożone pisemnie w formie listownej lub elektronicznej przez Odbiorcę OSD udziela w terminie do 14 dni od daty wpłynięcia zapytania do OSD.

10.3.2. Postępowanie reklamacyjne.

10.3.2.1. Reklamacje podmiotów zobowiązanych do stosowania IRIESD powinny być zgłaszane w formie pisemnej.

10.3.2.2. Reklamacje powinny być dostarczone do OSD, na adres: Blue Projekt Sp. z o.o., Krzywopłoty 41, 78-230 Karlino.

10.3.2.3. Skierowanie przez podmiot reklamacji do OSD powinno zawierać w szczególności:

10.3.2.3.1. dane adresowe podmiotu,

10.3.2.3.2. datę zaistnienia oraz opis i przyczynę okoliczności stanowiących podstawę reklamacji wraz z uzasadnieniem,

10.3.2.3.3. zgłaszane żądanie,

10.3.2.3.4. dokumenty uzasadniające żądanie.

10.3.2.4. OSD rozstrzyga zgłoszoną reklamację w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty otrzymania zgłoszenia reklamacji. Rozstrzygnięcie reklamacji w formie pisemnej wraz z uzasadnieniem jest przesyłane listem poleconym.

10.3.2.5. Jeżeli rozstrzygnięcie reklamacji przez OSD zgodnie z pkt. 10.3.2.4 w całości lub w części nie jest satysfakcjonujące dla podmiotu zgłaszającego, to podmiot ten ma prawo, w terminie 14 dni od dnia otrzymania rozstrzygnięcia, wystąpić pisemnie do OSD z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie reklamacji. Wniosek powinien zawierać:

10.3.2.5.1. zakres nieuwzględnionego przez OSD żądania,

10.3.2.5.2. dane przedstawicieli podmiotu upoważnionych do prowadzenia negocjacji.

Wniosek o ponowne rozstrzygnięcie reklamacji powinien być przekazany na adres wymieniony w pkt. 10.3.2.1.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 38
-----------	--	-------------

- 10.3.2.6. OSD rozstrzyga wniosek o ponowne rozpatrzenie reklamacji w terminie nieprzekraczającym 60 dni od daty jego otrzymania. OSD rozpatruje przedmiotowy wniosek po przeprowadzeniu negocjacji z upoważnionymi przedstawicielami podmiotu zgłaszającego reklamację i może ją uwzględnić w całości lub w części lub podtrzymać swoje wcześniejsze stanowisko. OSD przesyła rozstrzygnięcie wniosku w formie pisemnej, listem poleconym.
- 10.3.2.7. Jeżeli reklamacje prowadzące do sporu pomiędzy OSD a podmiotem zgłaszającym żądanie nie zostaną uwzględnione w trakcie opisanego powyżej postępowania reklamacyjnego, strony sporu mogą zgłosić spór do rozstrzygnięcia przez sąd, zgodnie z zapisami zawartymi w stosownej umowie wiążącej OSD i podmiot składający reklamację.
- 10.3.2.8. Skierowanie sprawy do rozstrzygnięcia zgodnie z zapisami umowy, o której mowa w pkt. 10.3.2.6, musi być poprzedzone procedurą reklamacyjną zgodnie z powyższymi postanowieniami.

11. Umowa dystrybucyjna

11.1. Stronami umowy dystrybucyjnej są:

- 11.1.1. Zleceniodawca Usługi Dystrybucyjnej (ZUD),
- 11.1.2. Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD).

11.2. Prawa i obowiązki OSD.

- 11.2.1. Prawa i obowiązki OSD określa Ustawa Prawo energetyczne, inne przepisy powszechnie obowiązujące, niniejsza IRIESD oraz umowa dystrybucyjna.
- 11.2.2. OSD jest zobowiązany utrzymywać zdolność urządzeń i sieci do realizacji zaopatrzenia w paliwa gazowe, w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących wymagań jakościowych, z zastrzeżeniami pkt. 11.2.3.
- 11.2.3. OSD jest zobowiązany utrzymywać parametry jakościowe paliwa gazowego, określone w pkt. 6.5. i 6.6 oraz ciśnienia paliwa gazowego, pod warunkiem realizacji przez ZUD jego zobowiązań określonych międzyoperatorską umową przesyłową (MUP), umową dystrybucyjną lub IRIESD, mających wpływ na utrzymanie tych parametrów.
- 11.2.4. OSD jest zobowiązany zapewnić wszystkim Odbiorcom, przedsiębiorcom zajmującym się sprzedażą paliw gazowych na rzecz Odbiorców oraz sprzedawcom z urzędu, na zasadzie równoprawnego traktowania, świadczenie usług dystrybucji paliwa

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 39
-----------	--	-------------

gazowego, na warunkach i w zakresie określonym w Ustawie Prawo energetyczne i niniejszej IRiESD.

11.2.5. OSD, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników systemu dystrybucyjnego oraz uwzględniając wymogi ochrony środowiska, jest odpowiedzialny za:

- 11.2.5.1. bezpieczeństwo dostarczania paliw gazowych poprzez zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego i realizację umów z użytkownikami tego systemu dystrybucyjnego,
- 11.2.5.2. prowadzenie ruchu sieciowego w sposób wzajemnie skoordynowany i efektywny z zachowaniem wymaganej niezawodności dostarczania paliw gazowych i ich jakości,
- 11.2.5.3. eksploatację, konserwację oraz remonty sieci i urządzeń, wraz z połączeniami z innymi systemami gazowymi, w sposób gwarantujący niezawodność funkcjonowania systemu dystrybucyjnego,
- 11.2.5.4. zapewnienie długoterminowej zdolności systemu dystrybucyjnego do zaspokajania uzasadnionych potrzeb w zakresie dystrybucji paliw gazowych, a także w zakresie rozbudowy systemu dystrybucyjnego, a tam, gdzie ma to zastosowanie, rozbudowy połączeń z innymi systemami gazowymi,
- 11.2.5.5. współpracę z innymi operatorami systemów gazowych lub przedsiębiorstwami energetycznymi w celu niezawodnego i efektywnego funkcjonowania systemów gazowych oraz skoordynowania ich rozwoju,
- 11.2.5.6. zarządzanie przepływami paliw gazowych oraz utrzymanie parametrów jakościowych tych paliw gazowych w systemie dystrybucyjnym i na połączeniach z innymi systemami gazowymi,
- 11.2.5.7. świadczenie usług niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego,
- 11.2.5.8. bilansowanie systemu i zarządzanie ograniczeniami w systemie gazowym oraz prowadzenie z użytkownikami tego systemu rozliczeń wynikających z niezbilansowania paliw gazowych dostarczanych i pobranych z systemu,
- 11.2.5.9. dostarczanie użytkownikom systemu dystrybucyjnego i operatorom innych systemów gazowych informacji o warunkach świadczenia usługi dystrybucji, w tym o współpracy z połączonymi systemami gazowymi,
- 11.2.5.10. realizację ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 40
-----------	--	-------------

11.2.5.11. utrzymywanie odpowiedniego stopnia nawonienia paliwa gazowego znajdującego się w systemie dystrybucyjnym OSD zgodnie z wymogami określonymi w aktach wykonawczych do Ustawy Prawo energetyczne.

11.2.6. OSD ma prawo w szczególności do:

11.2.6.1. pobierania opłat za świadczone usługi na zasadach określonych w taryfie, umowie dystrybucyjnej i niniejszej IRiESD,

11.2.6.2. odmowy świadczenia usług dystrybucji w przypadkach określonych w pkt. 12.8,

11.2.6.3. wypowiedzenia umowy dystrybucyjnej w przypadkach określonych w umowie dystrybucyjnej lub IRiESD,

11.2.6.4. aktualizacji zapisów IRiESD,

11.2.6.5. realizowania innych praw określonych w Ustawie Prawo energetyczne, innych przepisach prawa, umowie dystrybucyjnej, taryfie i niniejszej IRiESD.

11.3. Prawa i obowiązki ZUD.

11.3.1. Prawa i obowiązki ZUD określa Ustawa Prawo energetyczne, inne przepisy prawa, niniejsza IRiESD oraz umowa dystrybucyjna.

11.3.2. ZUD ma prawo do korzystania z usług dystrybucji świadczonej na jego rzecz przez OSD na zasadach określonych w Ustawie Prawo energetyczne, niniejszej IRiESD i umowie dystrybucyjnej oraz zgodnie ze stawkami opłat określonymi w obowiązującej taryfie, stosowanych w sposób obiektywny i niedyskryminacyjny, oraz wymogów dotyczących warunków finansowych określonych w umowie dystrybucyjnej lub IRiESD.

11.3.3. ZUD jest odpowiedzialny za dostarczanie do systemu dystrybucyjnego i pobór z niego paliwa gazowego oraz za utrzymanie równowagi pomiędzy ilościami paliwa gazowego dostarczającymi przez niego w punktach wejścia i pobieranymi przez niego w punktach wyjścia wchodzących w skład obszaru dystrybucyjnego.

11.3.4. ZUD jest odpowiedzialny za dostarczenie do punktów wejścia paliwa gazowego spełniającego wymagania jakościowe, określone w IRiESD oraz techniczne (ciśnienie) określone przez OSD.

11.3.5. ZUD ma obowiązek poinformować, w formie pisemnej, w terminie 7 dni roboczych, o wszelkich zmianach, które nastąpią w okresie realizacji umowy dystrybucyjnej, oraz warunków finansowych, o których mowa odpowiednio w umowie dystrybucyjnej lub IRiESD.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 41
-----------	--	-------------

11.3.6. ZUD jest zobowiązany do współdziałania w ramach procedury zmiany sprzedawcy poprzez informowanie Odbiorców o nadanym przez OSD indywidualnym numerze układu pomiarowego lub numerze urządzenia pomiarowego, zainstalowanego w punkcie wyjścia. Informacje takie powinny być umieszczone w dokumentach stanowiących podstawę płatności Odbiorcy.

11.3.7. ZUD zawierający umowy sprzedaży lub umowy kompleksowe z Odbiorcami, informuje Odbiorców o postanowieniach IRIESD, do których stosowania są uprawnieni lub zobowiązani Odbiorcy.

11.4. Siła wyższa.

11.4.1. Strony nie ponoszą odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie swoich obowiązków, o ile wynika to z okoliczności siły wyższej.

11.4.2. Strona powołująca się na okoliczność siły wyższej jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić drugą stronę o zaistnieniu okoliczności siły wyższej przedstawiając odpowiednie dowody potwierdzające jej wystąpienie.

11.4.3. Niezwłocznie po ustaniu siły wyższej, każda ze stron, bez dodatkowego wezwania, przystąpi do wykonania swych zobowiązań, których realizacja została uprzednio zawieszona wskutek zaistnienia siły wyższej.

11.4.4. Niezwłocznie po przystąpieniu do wykonywania zobowiązań po ustaniu siły wyższej, strona zobowiązana jest zawiadomić o tym fakcie drugą stronę.

12. Warunki świadczenia usług dystrybucji

12.1. Zakres usług świadczonych przez OSD.

12.1.1. Podstawowymi usługami świadczonymi przez OSD są usługi dystrybucji paliwa gazowego od wybranego przez ZUD punktu/punktów wejścia do wybranego przez niego punktu/punktów wyjścia, w oparciu o umowę dystrybucyjną zawartą pomiędzy OSD i ZUD.

12.1.2. W przypadku złożenia przez ZUD wniosku o świadczenie usług dystrybucji od punktu wejścia, niewymienionego w katalogu punktów systemu dystrybucyjnego, udostępnionego na stronie internetowej OSD lub do nieistniejącego punktu wyjścia, stosuje się procedurę przyłączeniową. Procedurę przyłączeniową stosuje się również, gdy realizacja usług dystrybucji wymaga przebudowy tego punktu.

12.1.3. OSD świadczy długoterminowe oraz krótkoterminowe usługi dystrybucji paliwa gazowego. Podstawowym okresem świadczenia usług dystrybucji jest rok gazowy.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 42
-----------	--	-------------

Umowa dystrybucyjna zawierana jest na czas nieokreślony, przy czym w ramach zawartej umowy dystrybucji ZUD składa:

- 12.1.3.1. PZD długoterminowe – na okres roku gazowego lub okres dłuższy niż rok gazowy; PZD długoterminowe dostępne są dla wszystkich ZUD,
- 12.1.3.2. PZD krótkoterminowe na okres krótszy niż rok gazowy, zgodnie z zasadami określonymi w taryfie; PZD krótkoterminowe dostępne są dla ZUD zamawiających moc umowną powyżej 10 m³/h.
- 12.1.4. Do świadczenia usług dystrybucji konieczne jest zawarcie umowy dystrybucyjnej i złożenie PZD.
- 12.1.5. Usługi dystrybucji paliwa gazowego na okresy jednodniowe świadczone są na podstawie umowy dystrybucyjnej i PZD.
- 12.1.6. Ze względu na możliwość ograniczania ich świadczenia, usługi dystrybucji dzielą się na:
 - 12.1.6.1. usługi ciągłe – w ramach których ZUD ma zapewnioną realizację zleconych usług w ciągu całego okresu umownego, za wyjątkiem wystąpienia sytuacji awaryjnych oraz planowanych i uzgodnionych prac remontowych oraz modernizacyjnych,
 - 12.1.6.2. usługi przerywane – w ramach których ZUD ma zapewnioną realizację zleconych usług w ciągu całego okresu umownego, za wyjątkiem wystąpienia sytuacji określonych w umowie, w których OSD może ograniczyć lub całkowicie przerwać realizację usługi.
- 12.2. Warunki wymagane przy zawarciu umowy dystrybucyjnej.
 - 12.2.1. Podmiot ubiegający się o zawarcie umowy dystrybucyjnej powinien:
 - 12.2.1.1. dostarczyć prawidłowo wypełniony wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej, wraz ze wszystkimi załącznikami, przy zachowaniu procedury opisanej w niniejszym punkcie,
 - 12.2.1.2. przedstawić poniższe dokumenty i zaświadczenia:
 - 12.2.1.2.1. dokumenty potwierdzające formę prawną prowadzonej działalności, w tym w szczególności zaświadczenie o wpisie w Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej (CEIDG) lub aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego (KRS), albo inny dokument potwierdzający zdolność prawną podmiotu,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 43
-----------	--	-------------

12.2.1.2.2. pełnomocnictwo lub dokumenty potwierdzające prawo osób reprezentujących podmiot do zaciągania w jego imieniu zobowiązań, jeżeli prawo to nie wynika z treści dokumentu, o którym mowa w pkt. 12.2.1.2.1,

12.2.1.2.3. dokument poświadczający nadanie numeru identyfikacji podatkowej dla celów podatku od towarów i usług dla podmiotów mających siedzibę na terenie państw Unii Europejskiej, o ile informacja ta nie wynika z treści dokumentów, o których mowa w pkt. 12.2.1.2.1,

12.2.1.2.4. podmioty posiadające siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej – dokument poświadczający nadanie numeru statystycznego REGON, o ile informacja ta nie wynika z treści dokumentów, o których mowa w pkt. 12.2.1.2.1,

12.2.1.2.5. podmioty wykonujące działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej – odpis koncesji lub oświadczenie podpisane przez osoby uprawnione do reprezentacji podmiotu, iż działalność wykonywana przez podmiot nie wymaga koncesji przewidzianej Ustawą Prawo energetyczne.

12.2.2. Podmiot ubiegający się o zawarcie umowy dystrybucyjnej w imieniu własnym, będący osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej, zamiast dokumentów i zaświadczeń wskazanych w pkt. 12.2.1.1 przedkłada dowód osobisty lub paszport.

12.3. Warunki techniczne.

12.3.1. OSD świadczy usługi dystrybucji pomiędzy wskazanymi przez ZUD punktami wyjścia i punktami wejścia wymienionymi w wykazie punktów wejścia, wchodzącymi w skład jednego obszaru dystrybucyjnego, publikowanym przez OSD na stronie internetowej, dla których istnieją techniczne warunki dystrybucji paliwa gazowego.

12.3.2. Ocena techniczna dokonywana jest na etapie rozpatrywania PZD.

12.3.3. Przez techniczne warunki dystrybucji paliwa gazowego rozumie się łączne spełnienie następujących warunków:

12.3.3.1. istnienie połączeń gazociągowych w ramach systemu dystrybucyjnego OSD pozwalających na dystrybucję paliwa gazowego do wskazanych przez ZUD punktów wyjścia,

12.3.3.2. istnienie w punkcie wyjścia układu pomiarowego umożliwiającego rozliczenie usług dystrybucji,

12.3.3.3. parametry jakościowe paliwa gazowego, o którego dystrybucję występuje wnioskodawca, muszą spełnić kryteria określone w pkt. 6.5 i 6.6,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 44
-----------	--	-------------

12.3.3.4. istnienie wolnych przepustowości w ramach systemu dystrybucyjnego, których wykorzystanie w celu świadczenia usług dystrybucji paliwa gazowego na rzecz ZUD nie pogorszy warunków dystrybucji paliwa gazowego ZUD, którego PZD zostało przyjęte do realizacji,

12.3.3.5. ciśnienie dostarczonego do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego w punkcie wejścia PWE musi mieścić się w zakresie ciśnień określonych przez OSD dla tego punktu wejścia, a w przypadku punktów wejścia (miejsc fizycznego dostarczania paliwa gazowego) na połączeniu z OSW w zakresie ciśnień określonych przez OSD w porozumieniu z OSW. W przypadku braku wolnych przepustowości, o których mowa w pkt. 12.3.3.3 i braku technicznych warunków świadczenia usług dystrybucji o charakterze ciągłym, OSD może, po dokonaniu analizy realizowanych usług dystrybucji, zaproponować ZUD świadczenie przerywanych usług dystrybucji.

12.4. Warunki finansowe.

12.4.1. OSD ma prawo pobierać zabezpieczenia finansowe w wysokości i formie określonej w umowie dystrybucyjnej na zabezpieczenie roszczeń OSD wynikających z umowy dystrybucyjnej.

12.5. Terminy składania wniosków o zawarcie umowy dystrybucyjnej.

12.5.1. Wnioski o zawarcie umowy dystrybucyjnej rozpatrywane są w kolejności wpływu, w terminie 30 dni od ich wpływu, z zastrzeżeniem pkt. 12.5.2.

12.5.2. W przypadku uzupełnienia wniosku z powodów niespełnienia wymogów formalnych za datę złożenia wniosku przyjmuje się dzień jego złożenia w prawidłowej formie, wymaganej przepisami IRIESD. Drobne braki formalne, które nie umożliwiają rozpatrzenia wniosku nie wpływają na określenie daty złożenia wniosku.

12.6. Złożenie wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej.

12.6.1. Wnioskodawca składa do OSD wnioski o zawarcie umowy dystrybucyjnej z wykorzystaniem obowiązującego formularza „Wniosek o świadczenie usługi dystrybucji siecią OSD”. Wzór wniosku dostępny jest na stronie internetowej OSD.

12.6.2. Do wniosku należy dołączyć dokumenty określone w pkt. 12.2.1.1.

12.6.3. Wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej oraz wszystkie załączniki do niego powinny zostać sporządzone w języku polskim. OSD dopuszcza możliwość składania załączników do wniosku w języku obcym wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski.

- 12.6.4. Umowa dystrybucyjna ma charakter ramowy. Wnioskodawca może złożyć wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej, bez konieczności jednoczesnego złożenia pojedynczego zlecenia dystrybucji (PZD).
- 12.6.5. W celu zapewnienia niedyskryminacyjnego traktowania wszystkich podmiotów ubiegających się o zawarcie umowy dystrybucyjnej, OSD stosuje standardowy wzorzec umowy, który publikowany jest na stronie internetowej OSD.
- 12.7. Rozpatrywanie wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej.
- 12.7.1. OSD rozpatruje wnioski o zawarcie umowy dystrybucyjnej z uwzględnieniem:
- 12.7.1.1. obowiązujących przepisów prawa,
 - 12.7.1.2. spełnienia przez wnioskodawcę warunków, o których mowa w pkt. 12.2.
- 12.7.2. Rozpatrywanie wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej obejmuje weryfikację formalną wniosku i załączonych do niego dokumentów pod kątem:
- 12.7.2.1. zgodności danych i informacji zamieszczonych we wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej,
 - 12.7.2.2. załączonych dokumentów z wymaganiami formalnymi ich dotyczącymi (tzn. kompletność i poprawność danych oraz dokumentów).
- 12.7.3. Jeżeli wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej nie spełnia wymogów formalnych lub jeżeli w złożonym wniosku występują błędy lub braki, OSD nie później niż 7 dni roboczych od daty otrzymania wniosku wzywa wnioskodawcę do złożenia prawidłowo wypełnionego wniosku lub uzupełnienia o wymagane dokumenty i informacje, w terminie 7 dni od doręczenia wezwania.
- 12.7.4. Jeżeli wnioskodawca nie prześle prawidłowo wypełnionego lub uzupełnionego wniosku w terminie wymienionym w pkt. 12.7.3, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.
- 12.7.5. W ciągu trzydziestu (30) dni kalendarzowych od złożenia prawidłowo wypełnionego i kompletnego wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej OSD przekazuje wnioskodawcy informację o jego przyjęciu, odrzuceniu lub odmowie zawarcia umowy dystrybucyjnej.
- 12.7.6. Wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej może zostać odrzucony jeżeli nie spełnia warunków zawarcia umowy dystrybucyjnej, o których mowa w pkt. 12.2.
- 12.7.7. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej, OSD w terminie nie później niż trzy (3) dni robocze od daty zakończenia jego

rozpatrywania przekazuje wnioskodawcy za potwierdzeniem odbioru paraflowaną umowę dystrybucyjną, opracowaną na podstawie aktualnie obowiązującego wzorca umowy, udostępnionego na stronie internetowej OSD.

12.7.8. Wnioskodawca w terminie czternastu (14) dni roboczych licząc od dnia doręczenia paraflowanej umowy dystrybucyjnej, przekazuje do OSD za potwierdzeniem odbioru, jednostronnie podpisaną umowę dystrybucyjną.

12.7.9. OSD przesyła wnioskodawcy, za potwierdzeniem odbioru, podpisaną umowę dystrybucyjną w terminie siedmiu (7) dni roboczych od dnia doręczenia umowy podpisanej przez wnioskodawcę.

12.7.10. Nieprzesłanie przez wnioskodawcę podpisanej umowy o świadczenie usług dystrybucji w terminie określonym w pkt. 12.7.8, uznaje się za wycofanie wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej, o czym wnioskodawca zostanie niezwłocznie poinformowany przez OSD. Ewentualne ponowne wystąpienie o zawarcie umowy dystrybucyjnej wymaga ponownego złożenia wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej.

12.7.11. Podpisanie umowy dystrybucyjnej przez wnioskodawcę jest jednoznaczne z akceptacją wszystkich jej warunków i wszystkich postanowień IRIESD.

12.7.12. Po zawarciu umowy dystrybucyjnej przez wnioskodawcę i OSD, wnioskodawca uzyskuje status ZUD.

12.8. Przypadki odmowy zawarcia umowy dystrybucyjnej.

12.8.1. OSD może odmówić zawarcia umowy dystrybucyjnej w każdym z następujących przypadków:

12.8.1.1. nie są spełnione warunki formalno-prawne, o których mowa w pkt. 12.2, przy czym drobne braki formalne wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej, które nie umożliwiają rozpatrzenia wniosku, nie stanowią podstawy odmowy zawarcia umowy,

12.8.1.2. w przypadkach przewidzianych przepisami prawa, w szczególności gdy świadczenie usługi na rzecz wnioskodawcy może obniżać niezawodność dostarczania i jakość paliw gazowych poniżej poziomu określonego w odrębnych przepisach oraz powodować niekorzystne zmiany cen lub stawek opłat za dostarczane paliwa gazowe i zakresu ich dostarczania Odbiorcom przyłączonym do sieci, a także uniemożliwić wywiązywanie się przez OSD z obowiązków w zakresie ochrony interesów Odbiorców i ochrony środowiska.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 47
-----------	--	-------------

12.9. Zasady rozwiązywania umowy dystrybucyjnej.

12.9.1. Zasady rozwiązywania umowy dystrybucyjnej określa umowa dystrybucyjna.

12.10. Zasady wypowiedzenia umowy dystrybucyjnej.

12.10.1. Zasady wypowiedzenia umowy dystrybucyjnej określa umowa dystrybucyjna.

13. Eksploatacja urządzeń, instalacji i sieci

13.1. Wymagania ogólne.

13.1.1. Urządzenia przyłączone do sieci dystrybucyjnej OSD muszą spełniać warunki legalizacji, uzyskiwania homologacji i/lub certyfikatów, znaku CE oraz innych wymagań określonych odrębnymi przepisami.

13.1.2. Projektowanie oraz eksploatacja urządzeń, instalacji i sieci powinny zapewniać racjonalne i oszczędne zużycie paliw lub energii przy zachowaniu:

13.1.2.1. niezawodności współdziałania z siecią,

13.1.2.2. bezpieczeństwa obsługi i otoczenia po spełnieniu wymagań ochrony środowiska,

13.1.2.3. zgodności z wymaganiami odrębnych przepisów, a w szczególności przepisów: prawa budowlanego, o ochronie przeciwpożarowej, o dozorze technicznym, Polskich Norm wprowadzonych do obowiązkowego stosowania.

13.1.3. Zasady i standardy techniczne eksploatacji sieci dystrybucyjnej OSD obejmują zagadnienia związane z:

13.1.3.1. przyjmowaniem urządzeń, instalacji i sieci do eksploatacji,

13.1.3.2. prowadzeniem zabiegów eksploatacyjnych,

13.1.3.3. przekazaniem urządzeń, instalacji i sieci do remontu lub wycofywaniem z eksploatacji,

13.1.3.4. dokonywaniem uzgodnień z OSD współpracującym przy wykonywaniu prac eksploatacyjnych,

13.1.3.5. prowadzeniem dokumentacji technicznej i prawnej.

13.1.4. Właściciel urządzeń, instalacji lub sieci odpowiada za ich należyty stan techniczny, w tym za prawidłowe ich utrzymanie oraz prowadzenie eksploatacji poprzez

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 48
-----------	--	-------------

m.in. wykonywanie oględzin, przeglądów, konserwacji i remontów oraz badań, pomiarów i prób eksploatacyjnych.

13.1.5. Właściciel urządzeń, instalacji lub sieci może na podstawie umowy powierzyć prowadzenie eksploatacji swoich urządzeń, instalacji lub sieci innemu podmiotowi, z uwzględnieniem zasad określonych w niniejszej IRIESD.

13.1.6. Dopuszcza się w umowie zawartej pomiędzy właścicielem urządzeń, instalacji lub sieci oraz OSD uzgodnienie innych niż określone w IRIESD standardów eksploatacji urządzeń, instalacji lub sieci.

13.1.7. OSD prowadzi eksploatację urządzeń gazowych, zgodnie z zapisami niniejszej IRIESD oraz w oparciu o zasady i instrukcje eksploatacji sieci, instalacji lub poszczególnych urządzeń, w tym układów automatyki i zabezpieczeń, pomiarowych, regulacyjnych i sterowniczo-sygnalizacyjnych.

13.1.8. Podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej OSD zobowiązane są do eksploataowania sieci, urządzeń i instalacji będących ich własnością w sposób niezagrażający bezpiecznej pracy systemu dystrybucyjnego. Granicę eksploatacji sieci, urządzeń i instalacji (w tym układy automatyki zabezpieczeniowej), a tym samym obowiązek utrzymywania tych elementów w należytym stanie technicznym, reguluje umowa o świadczenie usług dystrybucyjnych lub umowa kompleksowa.

13.1.9. OSD może zażądać od podmiotu, któremu świadczy usługę dystrybucji wglądu w dokumentację eksploatacyjną potwierdzającą terminowość i zakres prowadzonych prac eksploatacyjnych sieci, urządzeń i instalacji, których stan techniczny może mieć wpływ na pracę sieci dystrybucyjnej.

13.1.10. Wykonywanie oględzin, przeglądów, oceny stanu technicznego oraz konserwacji i remontów urządzeń, instalacji oraz sieci dystrybucyjnych określa OSD w dokumencie „Zasady dokonywania oględzin, przeglądów, oceny stanu technicznego oraz konserwacji i remontów urządzeń, instalacji oraz sieci dystrybucyjnych.” OSD udostępnia wyżej wymienione zasady na swojej stronie internetowej.

13.2. Przyjmowanie urządzeń, instalacji i sieci do eksploatacji.

13.2.1. Przy projektowaniu i budowie sieci gazowej należy uwzględniać warunki geologiczne, hydrologiczne, wymagania ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska i zabytków.

13.2.2. Sieć gazowa powinna być projektowana i budowana zgodnie z przepisami prawa budowlanego, w sposób zapewniający jej bezpieczną eksploatację oraz dostawę

paliwa gazowego w ilościach wynikających z bieżącego i planowanego zapotrzebowania.

- 13.2.3. Projektujący i budujący sieć gazową powinni stosować system zarządzania jakością.
- 13.2.4. Przyjęcie do eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci: nowych, przebudowanych i po remoncie następuje po przeprowadzeniu prób i pomiarów oraz stwierdzeniu spełnienia warunków określonych w niniejszej IRIESD, w zawartych umowach, a także warunków zawartych w dokumentacji projektowej i fabrycznej. Przyjmowane do eksploatacji urządzenia, instalacje i sieci, w zależności od potrzeb, powinny posiadać wymaganą dokumentację prawną i techniczną.
- 13.2.5. Właściciel urządzeń, instalacji i sieci (w porozumieniu z OSD, jeżeli właścicielem nie jest OSD) dokonuje odbioru urządzeń, instalacji i sieci oraz sporządza protokół stwierdzający spełnienie przez przyjmowane do eksploatacji urządzenia, instalacje i sieci wymagań określonych w niniejszej IRIESD. OSD, w przypadku gdy nie jest właścicielem uruchamianych urządzeń, instalacji i sieci, zastrzega sobie prawo sprawdzenia urządzeń, instalacji i sieci przyłączanych do sieci, której jest operatorem.
- 13.3. Przekazanie urządzeń do remontu lub wycofywanie z eksploatacji.
- 13.3.1. Przekazanie urządzeń do remontu lub wycofanie z eksploatacji następuje na podstawie decyzji właściciela urządzeń.
- 13.3.2. Data i sposób przekazania urządzeń do remontu lub wycofania z eksploatacji wymaga uzgodnienia z OSD.
- 13.4. Uzgadnianie prac eksploatacyjnych z operatorami systemów dystrybucyjnych.
- 13.4.1. Wszystkie prace wykonywane w sieci dystrybucyjnej OSD są prowadzone w uzgodnieniu z OSD.
- 13.4.2. W przypadku powierzenia prowadzenia eksploatacji urządzeń, instalacji lub sieci innemu podmiotowi, szczegółowe zasady i terminy dokonywania uzgodnień prac eksploatacyjnych z OSD reguluje umowa.
- 13.4.3. OSD dokonuje niezbędnych uzgodnień planowanych prac eksploatacyjnych w zakresie, w jakim mogą one mieć wpływ na pracę sieci, której ruch prowadzą inni operatorzy.
- 13.5. Dokumentacja techniczna i prawna.
- 13.5.1. Właściciel obiektu lub urządzenia gazowego prowadzi i na bieżąco oraz aktualizuje następującą dokumentację:

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 50
-----------	--	-------------

13.5.1.1. dla obiektu energetycznego – dokumentację prawną i techniczną,

13.5.1.2. dla urządzeń – dokumentację techniczną.

Dopuszcza się prowadzenie i aktualizację dokumentacji przez inny podmiot działający na podstawie umowy zawartej z właścicielem obiektu lub urządzenia. Zakres i rodzaj dokumentacji określa umowa.

13.5.2. Dokumentacja prawna obiektu energetycznego winna zawierać w szczególności:

13.5.2.1. wymagane przepisami prawa decyzje, pozwolenia i zgłoszenia,

13.5.2.2. dokumenty stwierdzające stan prawno-własnościowy nieruchomości.

13.5.3. Dokumentacja techniczna obejmuje w zależności od potrzeb między innymi:

13.5.3.1. dokumentację powykonawczą,

13.5.3.2. protokoły zakwalifikowania pomieszczeń i ich stref lub przestrzeni zewnętrznych do kategorii niebezpieczeństwa pożarowego i/lub zagrożenia wybuchem,

13.5.3.3. dokumentację fabryczną urządzenia, w tym: świadectwa, karty gwarancyjne, fabryczne instrukcje obsługi, opisy techniczne, rysunki konstrukcyjne, montażowe i zestawieniowe,

13.5.3.4. dokumentację związaną z ochroną środowiska naturalnego,

13.5.3.5. dokumentację eksploatacyjną i ruchową.

13.5.4. Dokumentacja eksploatacyjna i ruchowa w zależności od potrzeb obejmuje między innymi:

13.5.4.1. dokumenty przyjęcia do eksploatacji,

13.5.4.2. instrukcje eksploatacji z niezbędnymi załącznikami,

13.5.4.3. dokumenty dotyczące oględzin, przeglądów, konserwacji, napraw i remontów, w tym dokumenty dotyczące rodzaju i zakresu uszkodzeń oraz napraw,

13.5.4.4. protokoły zawierające wyniki przeprowadzonych badań, prób i pomiarów,

13.5.4.5. wykaz niezbędnych części zamiennych,

13.5.4.6. dokumenty z przeprowadzonej oceny stanu technicznego,

13.5.4.7. dziennik operacyjny,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 51
-----------	--	-------------

- 13.5.4.8. schemat ideowy obiektu z zaznaczonymi granicami własności i eksploatacji,
 - 13.5.4.9. wykaz nastawień zabezpieczeń i automatyki,
 - 13.5.4.10. karty przełączeń,
 - 13.5.4.11. programy łączeniowe,
 - 13.5.4.12. wykaz personelu ruchowego.
- 13.5.5. Instrukcja eksploatacji obiektów, urządzeń jest opracowywana przez właściciela i w zależności od potrzeb winna zawierać między innymi:
- 13.5.5.1. ogólną charakterystykę urządzenia,
 - 13.5.5.2. niezbędne warunki eksploatacji urządzenia,
 - 13.5.5.3. wymagania dotyczące kwalifikacji osób zajmujących się eksploatacją,
 - 13.5.5.4. określenie czynności związanych z uruchomieniem, obsługą w czasie pracy i wyłączeniem urządzenia w warunkach normalnej eksploatacji,
 - 13.5.5.5. zakresy przeprowadzania oględzin, przeglądów, prób, pomiarów i badań,
 - 13.5.5.6. wymagania w zakresie konserwacji i napraw,
 - 13.5.5.7. zasady postępowania w razie awarii, pożaru, i w przypadku innych zakłóceń w pracy,
 - 13.5.5.8. wykaz sprzętu ochronnego,
 - 13.5.5.9. informację o środkach łączności,
 - 13.5.5.10. wymagania związane z ochroną środowiska naturalnego,
 - 13.5.5.11. zakresy i terminy wykonywania zapisów ruchowych, w tym wskazań aparatury kontrolno-pomiarowej,
 - 13.5.5.12. opis zastosowanych środków ochrony przed: pożarem, wybuchem, i innych, w zależności od potrzeb.
- 13.6. Rezerwa urządzeń i części zapasowych.
- 13.6.1. OSD, w zakresie posiadanego majątku, zapewnia rezerwy urządzeń i części zapasowych, niezbędne z punktu widzenia bezpiecznej pracy systemu gazowego.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 52
-----------	--	-------------

13.6.2. W przypadku powierzenia OSD prowadzenia eksploatacji przez właściciela urządzeń zawarta umowa powinna regulować zasady utrzymywania niezbędnej rezerwy urządzeń i części zapasowych.

13.7. Wymiana informacji eksploatacyjnych.

13.7.1. Podmioty prowadzące eksploatację sieci dystrybucyjnej oraz urządzeń, instalacji i sieci przyłączonych do sieci dystrybucyjnej wymieniają wzajemnie informacje eksploatacyjne. Podmioty te współpracują ze sobą w zakresie niezbędnym dla stabilnego i ciągłego funkcjonowania systemu gazowego oraz zapewnienia parametrów jakościowych paliw gazowych.

13.7.2. Odbiorcy i wytwórcy mogą uzyskać od OSD informacje eksploatacyjne o sieci dystrybucyjnej OSD w zakresie związanym z bezpieczeństwem pracy ich urządzeń i instalacji.

13.7.3. Wymiana informacji eksploatacyjnych obejmuje w zależności od potrzeb:

13.7.3.1. informacje niezbędne do sporządzenia schematów sieci dystrybucyjnej,

13.7.3.2. wyniki oględzin, przeglądów i oceny stanu technicznego,

13.7.3.3. wyniki badań, pomiarów i prób eksploatacyjnych,

13.7.3.4. parametry obiektów, urządzeń i sieci zmienione w wyniku podjęcia działań eksploatacyjnych,

13.7.3.5. informacje związane z automatyką zabezpieczeniową,

13.7.3.6. imienne wykazy osób, wraz z danymi teleadresowymi, odpowiedzialnych za podejmowanie działań eksploatacyjnych.

13.7.4. Informacje eksploatacyjne, o których mowa powyżej, są aktualizowane i przekazywane na bieżąco.

13.7.5. Operatorzy systemów dystrybucyjnych oraz podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej OSD stosują jednolite nazewnictwo i numerację swoich obiektów i urządzeń.

13.7.6. OSD sporządza i aktualizuje schematy sieci dystrybucyjnej OSD. OSD współpracuje z przedsiębiorstwami energetycznymi zajmującymi się obrotem paliwami gazowymi w zakresie:

13.7.6.1. planowania rozwoju sieci gazowych lub instalacji,

13.7.6.2. planowania technicznych możliwości pokrycia zapotrzebowania na paliwa gazowe,

13.7.6.3. przedsięwzięć racjonalizujących zużycie paliw gazowych.

13.8. Ochrona środowiska naturalnego.

13.8.1. OSD oraz podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej OSD są zobowiązane do przestrzegania zasad ochrony środowiska, określonych odrębnymi przepisami i normami.

13.8.2. OSD oraz podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej OSD, stosują środki techniczne i organizacyjne ograniczające wpływ pracy urządzeń gazowych na środowisko naturalne.

13.8.3. Dokumentacja projektowa obiektów i urządzeń sieci dystrybucyjnej jest uzgadniana w zakresie wymogów ochrony środowiska z właściwymi organami administracji, jeśli uzgodnienia takie są wymagane odrębnymi przepisami.

13.8.4. Właściciel urządzeń zapewnia przestrzeganie zasad ochrony środowiska oraz zgodną z przepisami wycinkę drzew i gałęzi wokół obiektów oraz urządzeń sieci dystrybucyjnej.

13.9. Ochrona przeciwpożarowa.

13.9.1. Właściciel urządzeń, instalacji i sieci zapewnia ich ochronę przeciwpożarową zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami.

13.9.2. W uzasadnionych przypadkach właściciel urządzeń, instalacji i sieci zapewnia opracowanie instrukcji przeciwpożarowych dla urządzeń, instalacji i sieci.

13.10. Planowanie prac eksploatacyjnych.

13.10.1. OSD opracowuje roczne plany prac eksploatacyjnych dla urządzeń, instalacji i sieci dystrybucyjnej OSD obejmujące w szczególności:

13.10.1.1. oględziny, przeglądy oraz badania i pomiary,

13.10.1.2. remonty.

13.10.2. Poza pracami przewidywanymi w rocznym planie prac eksploatacyjnych, OSD zapewnia realizację doraźnych prac eksploatacyjnych, mających na celu naprawę uszkodzeń zagrażających prawidłowemu funkcjonowaniu urządzeń, instalacji i sieci

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 54
-----------	--	-------------

dystrybucyjnej OSD lub stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i/lub środowiska naturalnego.

13.10.3. Podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej uzgadniają z OSD prace eksploatacyjne w zakresie, w jakim mogą mieć one wpływ na ruch i eksploatację sieci dystrybucyjnej.

13.10.4. Podmioty planujące realizację prac eksploatacyjnych wymagających wyłączeń elementów sieci dystrybucyjnej OSD są zobowiązane do przestrzegania zasad i trybu planowania wyłączeń w sieci dystrybucyjnej OSD ustalonego w niniejszej IRIESD.

13.11. Warunki bezpiecznego wykonywania prac.

13.11.1. OSD opracowuje instrukcję organizacji bezpiecznej pracy, obowiązującą osoby eksploatujące jego urządzenia, instalacje i sieci.

13.11.2. Pracownicy zatrudnieni przy eksploatacji urządzeń, instalacji i sieci gazowych powinni posiadać odpowiednie kwalifikacje i spełniać określone wymagania zdrowotne oraz być przeszkoleni do pracy na zajmowanych stanowiskach.

14. Procedura zmiany sprzedawcy

14.1. Odbiorca przyłączony do sieci dystrybucyjnej OSD ma prawo do zmiany sprzedawcy paliwa gazowego.

14.1.1. Proces zmiany sprzedawcy inicjuje Odbiorca. Dokonuje on wyboru nowego sprzedawcy i zawiera z nim umowę sprzedaży paliwa gazowego. Nowa umowa sprzedaży powinna wejść w życie z dniem wygaśnięcia umowy sprzedaży z dotychczasowym sprzedawcą.

14.1.2. Odbiorca wypowiada umowę sprzedaży dotychczasowemu sprzedawcy.

14.1.3. Po zawarciu umowy sprzedaży Odbiorca powiadamia OSD.

14.1.4. Odbiorca może dokonać zmiany sprzedawcy nie częściej niż dwa razy w ciągu 12 kolejnych miesięcy.

14.1.5. Odbiorca lub nowy sprzedawca z upoważnienia Odbiorcy informuje pisemnie OSD o zawarciu nowej umowy sprzedaży. Zgłoszenie powinno zawierać:

14.1.5.1. określenie stron nowej umowy sprzedaży,

14.1.5.2. termin obowiązywania umowy,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 55
-----------	--	-------------

- 14.1.5.3. planowane ilości paliwa gazowego oraz moc zamówioną,
- 14.1.5.4. wyciąg z umowy przesyłowej, w przypadku gdy Odbiorca nie podpisał z nowym sprzedawcą umowy kompleksowej.
- 14.1.6. Zamówiona moc umowna dla punktów WR oraz grupa taryfowa, wg której rozliczane jest w OSD świadczenie usługi dystrybucyjnej do punktu wyjścia z systemu dystrybucyjnego dla danego Odbiorcy, w przypadku zmiany sprzedawcy nie ulegają zmianie.
- 14.1.7. OSD jest zobowiązany przyjąć zgłoszenie Odbiorcy o zawarciu nowej umowy sprzedaży paliwa gazowego, dokonać jego weryfikacji u nowego i dotychczasowego sprzedawcy oraz powiadomić Odbiorcę i nowego sprzedawcę o przyjęciu lub odrzuceniu zgłoszenia w terminie 14 dni od przyjęcia zgłoszenia.
- 14.1.8. W celu zagwarantowania ciągłości sprzedaży paliwa gazowego, OSD określa termin zmiany sprzedawcy, zgodny z dniem wygaśnięcia umowy sprzedaży z dotychczasowym sprzedawcą.
- 14.1.9. W dniu zmiany sprzedawcy OSD zobowiązany jest dokonać odczytu układu pomiarowego.
- 14.1.10. W przypadku układu pomiarowego uniemożliwiającego rejestrację danych, odczyt taki może być opóźniony, ale nie powinien nastąpić później niż w ciągu 5 dni roboczych po zmianie sprzedawcy.
- 14.1.11. W przypadku braku możliwości wykonania odczytu urządzenia pomiarowego opisanego w pkt. 14.1.9, OSD dokonuje szacowania ilości paliwa na dzień zmiany sprzedawcy, wg wzoru:

$$VR = Vod + \Delta V * LD1 / LD2,$$

gdzie:

VR - wskazanie układu pomiarowego w dniu zmiany sprzedawcy,

Vod - wskazanie układu pomiarowego w dniu odczytu przed dniem zmiany sprzedawcy,

ΔV - zużycie paliwa gazowego pomiędzy dwoma ostatnimi odczytami,

LD1 - liczba dni od ostatniego odczytu do dnia zmiany sprzedawcy,

LD2 - liczba dni pomiędzy dwoma ostatnimi odczytami.

- 14.1.12. OSD przypisuje punkt pomiarowo-rozliczeniowy danego Odbiorcy do nowego sprzedawcy z dniem dokonania odczytu według pkt. 14.1.9, 14.1.10, 14.1.11.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 56
-----------	--	-------------

14.1.13. Stan licznika na dzień zmiany sprzedawcy operator przekazuje dotychczasowemu oraz nowemu sprzedawcy w określonym terminie do 5 dnia następnego miesiąca. Na tej podstawie dotychczasowy sprzedawca dokonuje rozliczenia końcowego Odbiorcy.

14.1.14. W przypadku zaprzestania działalności przez dotychczasowego sprzedawcę, jego zobowiązania względem Odbiorcy przejmuje Sprzedawca z Urzędu. OSD powiadamia Odbiorcę o jego przejęciu przez Sprzedawcę z Urzędu.

14.1.15. Informację o zaprzestaniu działalności dotychczasowego sprzedawcy przekazuje niezwłocznie do OSD:

sprzedawca zaprzestający działalności,

ZUD.

14.1.16. Przejęcie zobowiązań następuje z początkiem bieżącej doby gazowej:

wg wskazań urządzeń rejestrujących układu pomiarowego dla Odbiorców obsługiwanych na podstawie zleceń PZDR,

wg algorytmu podanego w pkt. 14.1.11 dla Odbiorców obsługiwanych na podstawie zleceń PZDS.

14.2. Procedura udzielania informacji.

14.2.1. Procedura udzielania informacji dotyczy udzielania odpowiedzi na zapytania Odbiorców w zakresie zagadnień ujętych w części szczegółowej niniejszej instrukcji.

14.2.2. Procedura udzielania informacji dotyczy udzielania odpowiedzi na zapytania użytkowników systemu dystrybucyjnego dotyczące w szczególności:

14.2.2.1. uwarunkowań formalno-prawnych,

14.2.2.2. ogólnych zasad funkcjonowania rynku,

14.2.2.3. wymaganych umów,

14.2.2.4. przyłączania do sieci,

14.2.2.5. warunków świadczenia usług dystrybucyjnych,

14.2.2.6. procedury zmiany sprzedawcy,

14.2.2.7. obowiązujących formularzy,

14.2.2.8. numerów telefonów osób upoważnionych do udzielania informacji.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 57
-----------	--	-------------

- 14.2.3. Odpowiedzi na zapytania będą udzielane na piśmie lub telefonicznie w zależności od trybu, w jakim zostały zadane.
- 14.2.4. Wprowadza się następujące terminy udzielania odpowiedzi na zapytania: na piśmie – do 14 dni od daty wpływu zapytania, telefonicznie – na bieżąco.
- 14.2.5. Zapytania zadane w formie pisemnej będą rejestrowane i monitorowane pod względem terminowości udzielenia odpowiedzi. Skargi w zakresie niedotrzymania ustalonej procedury rejestrowane będą odrębnie przez Blue Projekt Sp. z o.o.
- 14.2.6. Informacja telefoniczna dostępna jest pod numerami telefonów zamieszczonymi na stronie internetowej OSD.
- 14.2.7. Informacje ogólne udostępnione są przez OSD:
w siedzibie OSD.

15. Sprzedaż rezerwowa

- 15.1. OSD wszczyna procedurę sprzedaży rezerwowej na następujących zasadach:
- 15.1.1. OSD publikuje na swojej stronie internetowej i udostępnia w swojej siedzibie listę sprzedawców rezerwowych, a na wniosek odbiorcy końcowego przekazuje mu taką listę, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia OSD takiego wniosku,
- 15.1.2. OSD na bieżąco aktualizuje listę oraz informacje o sprzedawcy z urzędu, o którym mowa w pkt. 15.1.1.
- 15.1.3. OSD wszczyna procedurę sprzedaży rezerwowej w przypadku:
- 15.1.3.1. otrzymania od ZUD informacji o konieczności zaprzestania sprzedaży paliwa gazowego do odbiorcy końcowego oraz przewidywanej dacie zaprzestania tej sprzedaży;
- 15.1.3.2. powzięcia informacji o zaprzestaniu przez ZUD sprzedaży paliwa gazowego do odbiorców końcowych, z którymi ZUD zawarł umowy kompleksowe;
- 15.1.3.3. uzyskania informacji od OSP o zakończeniu realizacji przydziału zdolności (PZ) na rzecz ZUP/ZUD;
- 15.1.3.4. konieczności zaprzestania świadczenia usług dystrybucji na rzecz ZUD, na zasadach określonych w umowie dystrybucyjnej lub IRiESD, jeżeli OSD nie otrzymał PZD na mocy którego możliwe jest kontynuowanie dostarczania paliwa gazowego do odbiorcy końcowego lub informacji o zakończeniu realizacji PZD w trybie określonym w umowie lub IRiESD.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 58
-----------	--	-------------

- 15.2. Procedura sprzedaży rezerwowej nie jest wszczynana w przypadkach:
- 15.2.1. o którym mowa w art. 6a ust. 3 i 6b ustawy Prawo Energetyczne oraz w innych przypadkach czasowego wstrzymania świadczenia usług dystrybucji na zasadach określonych w umowie dystrybucyjnej, IRIESD lub obowiązujących przepisach prawa.
 - 15.2.2. gdy złożony został wniosek PZD na podstawie którego możliwe jest kontynuowanie dostarczania paliwa gazowego do odbiorcy końcowego, z zastrzeżeniem, że procedura sprzedaży rezerwowej zostanie wszczęta w przypadku, gdy dotychczasowy sprzedawca zaprzestanie sprzedaży z uwagi na zaistnienie przesłanek, o których mowa w pkt. 15.1.3., a jednocześnie PZD złożone przez nowego sprzedawcę nie zostanie przyjęte przez OSD do realizacji lub ZUD będący nowym sprzedawcą nie podejmie sprzedaży paliw gazowych na rzecz odbiorcy końcowego,
 - 15.2.3. ZUD lub odbiorca końcowy poinformował OSD o zakończeniu lub zamiarze zakończenia przez odbiorcę końcowego poboru paliwa gazowego z systemu dystrybucyjnego OSD,
 - 15.2.4. Upłynął termin świadczenia usługi dystrybucji określony w umowie dystrybucyjnej lub PZD, z zastrzeżeniem, że procedura sprzedaży rezerwowej zostanie wszczęta w przypadku gdy złożone zostanie PZD w celu kontynuowania dostaw do odbiorcy końcowego, które nie zostanie przyjęte przez OSD do realizacji lub wybrany przez tego odbiorcę końcowego sprzedawca nie podejmie sprzedaży paliw gazowych na jego rzecz.
- 15.3. ZUD jest zobowiązany przekazać OSD informację, o której mowa w pkt. 15.1.3.1. nie później niż w terminie 2 dni od dnia powzięcia przez ZUD informacji o braku możliwości dalszego wywiązywania się z umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej zawartej z tym odbiorcą, w formie pisemnej lub elektronicznej na adresy wskazane w umowie dystrybucyjnej.
- 15.4. Procedura sprzedaży rezerwowej wszczynana i przeprowadzana jest na zasadach określonych w ustawie Prawo energetyczne.
- 15.5. OSD nie ponosi odpowiedzialności względem ZUD lub odbiorców z tytułu wszczęcia procedury sprzedaży rezerwowej, w sytuacji wystąpienia okoliczności, o których mowa w pkt. 15.1.3.

16. Prowadzenie ruchu sieci dystrybucyjnej Blue Projekt Sp. z o. o.

- 16.1. Obowiązki OSD.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 59
-----------	--	-------------

- 16.1.1. W zakresie prowadzenia ruchu sieciowego OSD na obszarze kierowanej przez siebie sieci dystrybucyjnej:
- 16.1.1.1. planuje pracę sieci dystrybucyjnej, w tym opracowuje programy pracy sieci i plany wyłączeń oraz planuje i kieruje operacjami łączeniowymi,
 - 16.1.1.2. monitoruje pracę sieci dystrybucyjnej oraz zapobiega wystąpieniu zagrożeń dostaw paliwa gazowego,
 - 16.1.1.3. opracowuje bilanse mocy, uwzględniając zawarte umowy sprzedaży paliwa gazowego oraz umowy o świadczenie usług dystrybucji,
 - 16.1.1.4. wprowadza ograniczenia w dostarczaniu i poborze paliwa gazowego w trybie awaryjnym,
 - 16.1.1.5. likwiduje występujące w sieci dystrybucyjnej OSD awarie sieciowe.
- 16.1.2. OSD bilansuje system gazowy w taki sposób, aby ilość paliwa gazowego dostarczonego przez operatora do punktu wyjścia z systemu dystrybucyjnego gazowego odpowiadała ilości paliwa gazowego dostarczonego przez użytkowników systemu dystrybucyjnego gazowego do punktu wejścia do tego systemu.
- 16.2. Struktura i podział kompetencji służb dyspozytorskich OSD.
- 16.2.1. Dla realizacji zadań wymienionych w rozdziale 16.1, OSD organizuje służby dyspozytorskie i ustala zakres oraz tryb współdziałania tych służb.
 - 16.2.2. Struktura zależności służb dyspozytorskich organizowanych przez OSD i inne podmioty przyłączone do sieci dystrybucyjnej ma charakter hierarchiczny – służby dyspozytorskie niższego szczebla są podporządkowane ruchowo służbom dyspozytorskim wyższego szczebla.
 - 16.2.3. Organem koordynującym prace służb dyspozytorskich, o których mowa w pkt. 16.2.2 są właściwi operatorzy systemów dystrybucyjnych.
 - 16.2.4. Służby dyspozytorskie OSD działają za pośrednictwem własnego personelu dyżurnego i/lub personelu dyżurnego innych podmiotów, na podstawie zawartych umów.
 - 16.2.5. OSD przy pomocy służb dyspozytorskich, na obszarze sieci dystrybucyjnej za której ruch odpowiada, operatywnie kieruje:
 - 16.2.5.1. układami pracy sieci dystrybucyjnej,
 - 16.2.5.2. urządzeniami sieci dystrybucyjnej,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 60
-----------	--	-------------

- 16.2.5.3. czynnościami łączeniowymi wg podziału kompetencji.
- 16.2.6. Służby dyspozytorskie, o których mowa w pkt. 16.2.5, sprawują operatywne kierownictwo nad urządzeniami systemu dystrybucyjnego, polegające na:
- 16.2.6.1. monitorowaniu pracy urządzeń,
 - 16.2.6.2. dokonywaniu operacji ruchowych bądź wydawaniu poleceń dokonywania operacji ruchowych dla elementów sieci innych podmiotów na podstawie zawartych umów,
 - 16.2.6.3. rejestrowaniu stanów pracy urządzeń,
 - 16.2.6.4. prowadzeniu analiz z pracy urządzeń systemu dystrybucyjnego.
- 16.2.7. Służby dyspozytorskie OSD na obszarze sieci dystrybucyjnej, za której ruch odpowiada, sprawują operatywny nadzór nad:
- 16.2.7.1. układami pracy sieci dystrybucyjnej operatywnie kierowanymi przez podległe mu służby dyspozytorskie,
 - 16.2.7.2. urządzeniami sieci dystrybucyjnej operatywnie kierowanymi przez podległe mu służby dyspozytorskie,
 - 16.2.7.3. czynnościami łączeniowymi i regulacyjnymi wykonywanymi przez personel dyżurny wg podziału kompetencji.
- 16.2.8. Służby dyspozytorskie, o których mowa w pkt. 16.2.7, sprawują operatywny nadzór nad określonymi urządzeniami systemu dystrybucyjnego, polegający na:
- 16.2.8.1. bieżącym uzyskiwaniu informacji o stanie pracy urządzeń,
 - 16.2.8.2. przejmowaniu w uzasadnionych przypadkach operatywnego kierownictwa nad urządzeniami,
 - 16.2.8.3. wydawaniu zgody na wykonanie czynności ruchowych.
- 16.2.9. Wszystkie rozmowy telefoniczne prowadzone przez służby dyspozytorskie OSD w ramach wykonywania funkcji określonych w pkt. 16.2.5 do 16.2.8 powinny być rejestrowane na nośniku magnetycznym lub cyfrowym. OSD ustala okres ich przechowywania.
- 16.2.10. OSD może zawierać umowy regulujące zasady współpracy własnych służb dyspozytorskich ze służbami dyspozytorskimi innych operatorów systemów dystrybucyjnych oraz służbami dyspozytorskimi innych podmiotów przyłączonych do sieci dystrybucyjnej.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 61
-----------	--	-------------

16.2.11. Przedmiotem umowy, o której mowa w pkt. 16.2.10 jest w zależności od potrzeb:

- 16.2.11.1. podział kompetencji i odpowiedzialności w zakresie działań sterowniczych,
- 16.2.11.2. organizacja przerw i ograniczeń w dostawach paliwa gazowego,
- 16.2.11.3. określenie zasad i warunków związanych z wzajemnym wykorzystaniem elementów sieci dystrybucyjnej,
- 16.2.11.4. szczegółowe ustalenia sposobów realizacji poszczególnych zadań wymienionych w rozdziale 16.1,
- 16.2.11.5. określenie zasad wzajemnego wykorzystywania służb dyspozytorskich,
- 16.2.11.6. wykazy osób upoważnionych do prowadzenia uzgodnień,
- 16.2.11.7. zakres i tryb obiegu informacji,
- 16.2.11.8. określenie zasad i odpowiedzialności związanej z usuwaniem zakłóceń i awarii oraz prowadzeniem prac eksploatacyjnych.

16.2.12. Użytkownicy systemu zobowiązani są do wykonywania łączów ruchowych oraz prowadzenia rozmów ruchowych ze służbami dyspozytorskimi OSD, zgodnie z instrukcjami współpracy oraz niniejszą IRIESD.

17. Warunki i sposób planowania rozwoju sieci dystrybucyjnych

- 17.1. OSD opracowuje plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe (dalej „plan rozwoju”).
- 17.2. OSD sporządza plan rozwoju na okresy nie krótsze niż 5 lat.
- 17.3. Plan rozwoju obejmuje zakres określony w Ustawie Prawo energetyczne, plan ten zawiera w szczególności:
 - 17.3.1. przewidywany zakres dostarczania paliw gazowych,
 - 17.3.2. przedsięwzięcia w zakresie modernizacji, rozbudowy albo budowy sieci oraz ewentualnych nowych źródeł paliw gazowych,
 - 17.3.3. przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie paliw u Odbiorców,
 - 17.3.4. przewidywany sposób finansowania inwestycji,
 - 17.3.5. przewidywane przychody niezbędne do realizacji planów,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 62
-----------	--	-------------

17.3.6. przewidywany harmonogram realizacji inwestycji.

17.4. Plany rozwoju powinny zapewniać minimalizację nakładów i kosztów ponoszonych przez OSD, tak aby nakłady i koszty nie powodowały w poszczególnych latach nadmiernego wzrostu cen i stawek opłat dla paliw gazowych, przy zapewnieniu ciągłości, niezawodności i jakości dostaw.

17.5. W celu racjonalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych, przy sporządzaniu planów rozwoju OSD jest obowiązany współpracować z przyłączonymi podmiotami oraz gminami, na których obszarze OSD wykonuje działalność gospodarczą; współpraca powinna w szczególności polegać na:

17.5.1. przekazywaniu przyłączonym podmiotom informacji o planowanych przedsięwzięciach w takim zakresie, w jakim przedsięwzięcia te będą miały wpływ na pracę urządzeń przyłączonych do sieci albo na zmianę warunków przyłączenia lub dostawy paliw gazowych,

17.5.2. zapewnieniu spójności między planami przedsiębiorstw energetycznych a założeniami i planami zaopatrzenia w paliwa gazowe opracowanymi przez gminy.

17.6. Projekt planu podlega uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki.

17.7. OSD przedkłada Prezesowi URE corocznie, do dnia 1 marca, sprawozdanie z realizacji planów rozwoju.

17.8. Gminy, przedsiębiorstwa energetyczne lub Odbiorcy końcowi paliw gazowych udostępniają nieodpłatnie OSD informacje, o których mowa w pkt. 17.3.1 do 17.3.3, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych.

18. Bezpieczeństwo funkcjonowania systemu gazowego

18.1. Bezpieczeństwo pracy sieci dystrybucyjnej.

18.1.1. OSD prowadzi ruch sieci dystrybucyjnej w sposób zapewniający bezpieczeństwo realizacji dostaw paliwa gazowego siecią dystrybucyjną OSD. Bezpieczeństwo techniczne pracy sieci dystrybucyjnej zapewnione jest dzięki:

18.1.1.1. projektowaniu, przebudowie lub rozbudowie sieci gazowych z zastosowaniem przepisów Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26.04.2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 63
-----------	--	-------------

18.1.1.2. planowaniu i przeprowadzaniu oględzin, konserwacji, przeglądów i pomiarów oraz wykonywaniu niezbędnych napraw i remontów oraz prac związanych z usuwaniem awarii.

18.1.2. OSD dotrzymuje standardowych parametrów jakościowych paliw gazowych i standardów jakościowych obsługi Odbiorców.

Część III: Bilansowanie i zarządzanie ograniczeniami systemowymi

19. Rozliczanie usługi dystrybucji

19.1. Ogólne warunki rozliczeń.

19.1.1. Rozliczanie usługi dystrybucji odbywa się oddzielnie dla poszczególnych PZDR i poszczególnych PZDS. Okresem rozliczeniowym usługi dystrybucji jest miesiąc gazowy.

19.1.2. Pierwszy odczyt układu pomiarowo-rozliczeniowego dokonywany jest w momencie rozpoczęcia świadczenia usługi dystrybucji dla danego ZUD.

19.2. Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDR.

19.2.1. Podstawą rozliczania usług realizowanych w ramach PZDR jest moc zamówiona i ilość dostarczonego paliwa gazowego.

19.2.2. Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDR odbywa się na podstawie odczytanych wskazań układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych w punktach wyjścia WR.

19.2.3. Odczyty układów pomiarowych w punktach wyjścia WR wykonywane są co miesiąc.

19.2.4. Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDR następuje co miesiąc gazowy.

19.3. Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDS.

19.3.1. Rozliczanie usługi dystrybucji w ramach kontraktów PZDS następuje wg zapisów obowiązującej taryfy operatora systemu dystrybucyjnego oraz zapisów zawartych w umowie o świadczenie usług dystrybucji. Rozliczanie usługi dystrybucji dokonywane jest w sposób wykluczający dyskryminację jakiegokolwiek użytkownika systemu dystrybucyjnego.

19.3.2. Podstawą rozliczania usług realizowanych w ramach PZDS jest ilość dostarczonego paliwa gazowego.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 64
-----------	--	-------------

- 19.3.3. Rozliczanie usług realizowanych w ramach PZDS odbywa się w okresach miesięcznych na podstawie szacunków wykonywanych przez OSD dla punktów wyjścia WS w strefie dystrybucyjnej.
- 19.3.4. OSD dokonuje rozliczenia oraz uaktualnienia szacunków na podstawie okresowych odczytów wskazań układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych w punktach wyjścia WS.
- 19.3.5. Częstotliwość odczytów, o których mowa w pkt. 19.3.3 określona jest w obowiązującej taryfie i umowie dystrybucyjnej.

20. Prowadzenie pomiarów rozliczeniowych dla usługi dystrybucyjnej

- 20.1. Założenia prowadzenia pomiarów.
- 20.1.1. Operator Systemu Dystrybucyjnego prowadzi pomiary w zakresie niezbędnym do rozliczenia usług dystrybucji i monitorowania bezpieczeństwa systemu dystrybucyjnego.
- 20.1.2. Na terenie swojego działania OSD pełni funkcję operatora odczytów układów pomiarowych.
- 20.1.3. OSD może dokonywać odczytów i kontroli układów pomiarowych samodzielnie lub poprzez zlecenie osobie trzeciej.
- 20.1.4. W umownych punktach wejścia/wyjścia systemu dystrybucyjnego OSD gromadzi wyniki pomiarów następujących wielkości i parametrów transportowanego paliwa gazowego:
- 20.1.4.1. dobowych ilości paliwa gazowego i strumienia godzinowego odebranego do systemu dystrybucyjnego OSD w umownych punktach wejścia, z częstotliwością odczytu przynajmniej raz w miesiącu,
- 20.1.4.2. chwilowych ilości i ciśnienia gazu w wybranych punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego, z częstotliwością zależną od aktualnych potrzeb OSD,
- 20.1.4.3. parametrów ciśnienia gazu w newralgicznych punktach systemu dystrybucyjnego, z częstotliwością zależną od aktualnych potrzeb OSD,
- 20.1.4.4. dobowych ilości paliwa gazowego i maksymalnego strumienia godzinowego w punktach WR, z częstotliwością odczytu przynajmniej raz w miesiącu,
- 20.1.4.5. okresowych ilości paliwa gazowego w umownych punktach WR, które nie są jeszcze wyposażone w urządzenia rejestracji danych, zgodnie z częstotliwością odczytu przynajmniej raz w miesiącu,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 65
-----------	--	-------------

- 20.1.4.6. okresowych ilości paliwa gazowego w umownych punktach WS w okresach nie dłuższych niż co 12 miesięcy,
- 20.1.4.7. rzeczywistych wartości strumienia paliwa gazowego w warunkach pomiaru, ciśnienia i temperatury gazu, w przypadkach kiedy są niezbędne do przeliczenia ilości paliwa gazowego i maksymalnego strumienia w warunkach rozliczeniowych.
- 20.1.5. W przypadku umownych punktów wejścia/wyjścia, w których tytuł prawny do układów pomiarowych posiadają inni operatorzy systemów gazowych, ZUD lub Odbiorcy, do których ZUD dostarcza paliwo gazowe, są oni zobowiązani zapewnić OSD dostęp do tych układów pomiarowych, umożliwić ich odczyt i kontrolę na każde wezwanie OSD. W przypadku operatorów systemów gazowych dostęp powinien odbywać się zgodnie z podpisanymi przez nich z OSD porozumieniami operatorskimi.
- 20.1.6. W przypadku umownych punktów wejścia lub wyjścia, w których tytuł prawny do układów pomiarowo-rozliczeniowych posiadają inni operatorzy systemów gazowych, są oni zobowiązani do przekazywania do OSD posiadanych danych pomiarowych w sposób określony w podpisanych przez nich z OSD porozumieniach operatorskich.
- 20.1.7. W przypadku umownych punktów wejścia lub wyjścia, w których tytuł prawny do układów pomiarowych posiadają inni operatorzy systemów gazowych, ZUD lub Odbiorcy, do których ZUD dostarcza paliwo gazowe, mają obowiązek stosowania wymogów norm zakładowych PGNiG S.A. ZN-G-4001÷4010:2001 „Pomiary paliw gazowych”.
- 20.1.8. ZUD ma prawo do kontrolnych odczytów danych pomiarowych uzyskanych od OSD, poprzez przeprowadzenie samodzielnie lub zlecone osobie trzeciej odczyty, jeżeli dotyczą one układów pomiarowych w oparciu o wskazania których aktualnie rozliczani są Odbiorcy gazu danego ZUD.
- 20.1.9. W przypadku wystąpienia sporu w zakresie prawidłowości wskazań układu pomiarowego, ZUD ma prawo zlecić wykonanie sprawdzenia metrologicznego układu niezależnemu akredytowanemu laboratorium. ZUD przysługuje zwrot kosztów sprawdzenia przez OSD w przypadku gdy wykonane czynności wykażą nieprawidłowość wskazań układu pomiarowego.
- 20.1.10. W przypadku umownych punktów wejścia/wyjścia składających się z więcej niż jednego punktu wejścia/wyjścia, za układ pomiarowy zainstalowany w umownym punkcie wejścia/wyjścia przyjmuje się zbiór układów pomiarowych zainstalowanych w poszczególnych punktach wejścia/wyjścia, a za wynik pomiarów układu pomiarowego zainstalowanego w umownym punkcie wejścia/wyjścia, wykorzystywany dla celów alokacji i rozliczeń, przyjmuje się sumę wyników

pomiarów układów pomiarowych zainstalowanych w poszczególnych punktach wejścia/wyjścia.

20.1.11. Rejestr ważności legalizacji urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych pracujących w punktach wejścia i wyjścia systemu dystrybucyjnego prowadzi OSD. OSD jest zobowiązany powiadamiać ZUD o wygaśnięciu ważności świadectwa legalizacji urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych, do których OSD nie posiada tytułu prawnego.

20.1.12. Jeżeli w określonym w powiadomieniu okresie ZUD lub Odbiorca ZUD posiadający tytuł prawny do układu pomiarowo-rozliczeniowego w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego nie dokona legalizacji urządzeń pomiarowych, OSD ma prawo wstrzymać w tym punkcie dostawę paliwa gazowego.

20.1.13. Koszty związane z legalizacją układów pomiarowo-rozliczeniowych ponosi właściciel układu, chyba że umowa dystrybucyjna stanowi inaczej.

20.1.14. W przypadku uszkodzenia urządzeń pomiarowych w punkcie wyjścia, w wyniku wzrostu poboru paliwa gazowego powyżej górnej granicy zakresu pomiaru strumienia objętości, strona winna uszkodzenia pokrywa wszelkie koszty związane z całkowitym usunięciem powstałych szkód.

20.2. Układy pomiarowo-rozliczeniowe – wymagania ogólne.

20.2.1. Rozliczenia ilości paliwa gazowego podmiotów przyłączonych do sieci dystrybucyjnej odbywają się na podstawie wskazań zainstalowanych układów pomiarowych.

20.2.2. W zależności od deklarowanej mocy umownej stosowane są różne konfiguracje układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych w punktach wejścia i wyjścia systemu dystrybucyjnego.

20.2.3. Konfiguracja układów pomiarowych w punktach wyjścia zależy od przydzielenia danego punktu wyjścia do zleceń PZDS lub PZDR oraz zależnie od mocy umownej zamówionej dla danego punktu przez zamawiającego usługę dystrybucyjną.

20.2.4. W skład układów pomiarowych zainstalowanych w punktach wyjścia rozliczanych według zleceń PZDR muszą wchodzić urządzenia rejestrujące ilość pobieranego paliwa gazowego. Urządzenie rejestrujące ilość pobieranego paliwa gazowego stanowi integralną część układu pomiarowo-rozliczeniowego.

20.2.5. Jako urządzenia rejestrujące ilość pobieranego paliwa gazowego mogą zostać użyte:

20.2.5.1. rejestratory (rejestratory impulsów), które rejestrują ilość pobieranego paliwa gazowego w warunkach pomiaru poprzez rejestrację impulsów

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 67
-----------	--	-------------

wysyłanych z gazomierza proporcjonalnie do przepływającej ilości paliwa gazowego. Rejestratory stosuje się do pomiaru ilości paliwa gazowego dokonywanego na niskim ciśnieniu do 2,5 kPa;

20.2.5.2. przeliczniki, które rejestrują ilość pobieranego paliwa gazowego w warunkach pomiaru poprzez rejestrację impulsów wysyłanych z gazomierza proporcjonalnie do przepływającej ilości paliwa gazowego oraz wartość ciśnienia i temperatury gazu, w jakich dokonywany jest pomiar przepływającej ilości paliwa gazowego. Przeliczniki dokonują przeliczenia ilości paliwa gazowego z warunków ruchowych na warunki normalne z uwzględnieniem ciśnienia i temperatury gazu. Przeliczniki stosuje się do pomiaru ilości paliwa gazowego dokonywanego na ciśnieniu powyżej 2,5 kPa.

20.2.6. Urządzenia pomiarowe wchodzące w skład układu pomiarowo-rozliczeniowego muszą posiadać zatwierdzenie typu Głównego Urzędu Miar lub, w przypadku urządzeń wyprodukowanych w państwach Unii Europejskiej, deklarację zgodności z dyrektywą europejską oraz ważną cechę legalizacyjną. Ponadto urządzenia pomiarowe muszą być zgodne z dyrektywą ATEX zezwalającą na pracę w strefie zagrożonej wybuchem. Układy pomiarowo-rozliczeniowe muszą ponadto spełniać wymogi norm zakładowych PGNiG S.A. ZN-G-4001÷4010:2001 „Pomiary paliw gazowych”.

20.2.7. Miejsce zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego jest określane w warunkach przyłączenia przez OSD i akceptowane przez Odbiorcę końcowego podczas podpisywania umowy o przyłączenie. Miejsce zainstalowania układu pomiarowego powinno być określone również w umowie dystrybucyjnej i umowie kompleksowej.

20.2.8. Wszystkie elementy oraz urządzenia wchodzące w skład układu pomiarowego poboru paliwa gazowego muszą być przystosowane do plombowania. W ramach działań eksploatacyjnych OSD obecnie stosowane są plomby linkowe i plomby naklejane. Plomby stosowane są jako zabezpieczenia przeciwkradzieżowe paliwa gazowego.

20.2.9. W przypadku zmiany charakterystyki odbioru paliwa gazowego uniemożliwiającej prawidłowy pomiar w danym punkcie wyjścia, operator systemu dystrybucyjnego może dokonać zmiany lub nakazać zmianę istniejącego układu pomiarowego (np. zmiana gazomierza), informując o tym ZUD.

20.2.10. W przypadku, gdy OSD posiada tytuł prawny do układu pomiarowego lub układu transmisji w umownym punkcie wyjścia, Odbiorca końcowy, który rozliczany jest na tym układzie pomiarowym ma prawo, jeżeli istnieją techniczne możliwości, do uzyskania stałego odczytu wskazań zainstalowanego układu pomiarowego.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 68
-----------	--	-------------

Na wniosek Odbiorcy OSD wskaże warunki techniczne jakie Odbiorca musi wypełnić w celu pozyskania danych odczytowych.

20.3. Układy pomiarowo-rozliczeniowe – wymagania techniczne.

20.3.1. Konfiguracja układu pomiarowego jest określana w warunkach przyłączenia w taki sposób, aby przepustowość nominalna gazomierza była zbliżona do mocy umownej deklarowanej przez Odbiorcę.

20.3.2. Szczegółowe rozwiązanie techniczne poszczególnych układów pomiarowo-rozliczeniowych zależy od deklarowanej mocy umownej poboru paliwa gazowego:

20.3.2.1. Odbiorcy rozliczani wg zleceń PZDS powinni być wyposażeni w gazomierze miechowe od G 2,5 do G 10,

20.3.2.2. Odbiorcy rozliczani wg zleceń PZDR, pobierający paliwo gazowe w przedziale powyżej 10 m³/h do 100 m³/h, powinni być wyposażeni w:

20.3.2.2.1. gazomierze miechowe z nadajnikami impulsów od G 10N do G 65N i urządzeniem rejestrującym ilość pobieranego paliwa gazowego,

20.3.2.2.2. gazomierze rotorowe z urządzeniem rejestrującym ilość pobieranego paliwa gazowego,

20.3.2.2.3. gazomierze turbinowe z urządzeniem rejestrującym ilość pobieranego paliwa gazowego,

20.3.2.2.4. inne urządzenia stosowane do pomiarów i rejestracji ilości pobieranego paliwa gazowego;

20.3.2.3. Odbiorcy rozliczani wg zleceń PZDR, pobierający paliwo gazowe w przedziale powyżej 100 m³/h, powinni być wyposażeni w:

20.3.2.3.1. gazomierze rotorowe z urządzeniem rejestrującym ilość pobieranego paliwa gazowego,

20.3.2.3.2. gazomierze turbinowe z urządzeniem rejestrującym ilość pobieranego paliwa gazowego,

20.3.2.3.3. inne urządzenia stosowane do pomiarów i rejestracji ilości pobieranego paliwa gazowego.

20.3.3. Jeżeli u Odbiorcy rozliczanego wg zlecenia PZDR zainstalowany jest układ pomiarowy nieposiadający jeszcze urządzenia rejestrującego ilość pobieranego paliwa gazowego, właściciel układu pomiarowego zobowiązany jest do wyposażenia układu w takie urządzenie najpóźniej do czasu zmiany sprzedawcy przez Odbiorcę.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 69
-----------	--	-------------

- 20.3.4. W przypadku opisanym w pkt. 20.3.3 rozliczenie mocy umownej Odbiorcy następuje z zastosowaniem przepustowości nominalnej zainstalowanego gazomierza jako rozliczeniowej wartości mocy umownej.
- 20.4. Gazomierze – wymagania techniczne.
- 20.4.1. Gazomierz jest podstawową częścią układu pomiarowego.
- 20.4.2. Gazomierz powinien być dobrany w taki sposób, aby mierzony strumień gazu zawierał się pomiędzy Q_{min} i Q_{max} gazomierza.
- 20.4.3. W przypadku instalacji układu pomiarowego na ciśnieniu powyżej 5 kPa konieczne jest zastosowanie gazomierza rotorowego lub turbinowego.
- 20.4.4. Z zatwierdzenia typu wydanego przez GUM lub deklaracji zgodności urządzenia wyprodukowanego w państwach Unii Europejskiej wynika szereg parametrów gazomierza, jak:
- 20.4.4.1. klasy dokładności, tolerancje błędów,
 - 20.4.4.2. dopuszczalny zakres obciążeń,
 - 20.4.4.3. dopuszczalne: temperatura i ciśnienie pracy,
 - 20.4.4.4. przystosowanie do współpracy z innymi urządzeniami, np. nadajnik impulsów niskiej częstotliwości, dla wszystkich gazomierzy turbinowych i rotorowych oraz części gazomierzy miechowych,
 - 20.4.4.5. możliwość podłączenia przelicznika lub rejestratora,
 - 20.4.4.6. wymagana długość odcinków pomiarowych,
 - 20.4.4.7. i inne.
- 20.4.5. Gazomierz powinien posiadać ważną cechę legalizacyjną. Cecha legalizacyjna nadawana jest przez akredytowane laboratorium pomiarowe:
- 20.4.5.1. dla gazomierzy turbinowych i rotorowych na 5 lat,
 - 20.4.5.2. dla gazomierzy miechowych – na 15 lat w przypadku gazomierzy zalegalizowanych przed 2008 rokiem oraz na 10 lat w pozostałych przypadkach.
- 20.5. Rejestratory – wymagania techniczne.
- 20.5.1. Rejestratory instalowane są jako urządzenia współpracujące z gazomierzami z nadajnikiem impulsów, do rejestracji przyrostu objętości gazu i maksymalnego

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 70
-----------	--	-------------

poboru godzinowego w okresie rozliczeniowym, przy instalacji gazomierza na ciśnieniu do 2,5 kPa.

20.5.2. Rejestrator jest integralną częścią układów pomiarowych używanych do rozliczania poboru paliwa gazowego dla części zleceń PZDR.

20.5.3. Z zatwierdzenia typu wydanego przez GUM lub deklaracji zgodności urządzenia wyprodukowanego w państwach Unii Europejskiej wynika szereg parametrów rejestratora, jak:

20.5.3.1. dopuszczalna temperatura pracy,

20.5.3.2. minimalny zakres przechowywania danych 45 dni,

20.5.3.3. zasilanie bateryjne,

20.5.3.4. przystosowanie do współpracy z innymi urządzeniami, np. gazomierz z nadajnikiem impulsów,

20.5.3.5. możliwość podłączenia urządzeń czytających lub układu transmisji przez łącza RS 232 lub RS 485,

20.5.3.6. protokół transmisji Gaz-MODEM,

20.5.3.7. i inne.

20.5.4. Rejestrator powinien posiadać ważną cechę legalizacyjną. Rejestrator podlega wyłącznie legalizacji pierwotnej wykonanej przez producenta.

20.6. Przeliczniki – wymagania techniczne.

20.6.1. Przeliczniki instalowane są jako urządzenia współpracujące z gazomierzami z nadajnikiem impulsów, do rejestracji przyrostu objętości gazu i maksymalnego poboru godzinowego w okresie rozliczeniowym, przy instalacji gazomierza na ciśnieniu powyżej 2,5 kPa. Przeliczniki dokonują przeliczenia ilości paliwa gazowego z warunków ruchowych na warunki normalne z uwzględnieniem ciśnienia i temperatury gazu.

20.6.2. Przelicznik jest integralną częścią układów pomiarowych używanych do rozliczania poboru paliwa gazowego dla części zleceń PZDR.

20.6.3. Zakres przetwornika ciśnienia przelicznika powinien być dostosowany do parametrów ciśnienia na jakim zainstalowany jest gazomierz.

20.6.4. Zakres czujnika i przetwornika temperatury gazu powinien wynosić od -20 do 50°C.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 71
-----------	--	-------------

20.6.5. Z zatwierdzenia typu wydanego przez GUM lub deklaracji zgodności urządzenia wyprodukowanego w państwach Unii Europejskiej wynika szereg parametrów przelicznika, jak:

- 20.6.5.1. wyposażenie w przetwornik ciśnienia i czujnik/przetwornik temperatury,
- 20.6.5.2. dopuszczalna temperatura i ciśnienie pracy,
- 20.6.5.3. minimalny zakres przechowywania danych 45 dni,
- 20.6.5.4. zasilanie bateryjne, akumulatorowe lub sieciowe,
- 20.6.5.5. system podtrzymania napięcia na wypadek awarii zasilania,
- 20.6.5.6. przystosowanie do współpracy z innymi urządzeniami, np. gazomierz z nadajnikiem impulsów,
- 20.6.5.7. możliwość podłączenia urządzeń czytających lub układu transmisji przez łącza RS 232 lub RS 485,
- 20.6.5.8. protokół transmisji GAZ-MODEM,
- 20.6.5.9. i inne.

20.6.6. Przelicznik powinien posiadać ważną cechę legalizacyjną. Przelicznik podlega wyłącznie legalizacji pierwotnej wykonanej przez producenta.

20.7. Układy transmisji danych.

20.7.1. Układy transmisji danych instalowane są w celu:

- 20.7.1.1. umożliwienia zdalnego odczytu danych rozliczeniowych przez OSD,
- 20.7.1.2. pozyskiwania przez OSD danych chwilowych w celu monitorowania bezpieczeństwa systemu dystrybucyjnego.

20.7.2. W układy transmisji danych z transmisją ciągłą, tzn. z transmisją dokonywaną co 15 minut lub częściej, powinny być wyposażone:

- 20.7.2.1. układy pomiarowe w punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego,
- 20.7.2.2. układy pomiarowe w punktach wyjścia podmiotów przyłączonych objętych ograniczeniami na podstawie właściwej ustawy.

20.7.3. Układy pomiarowe opisane w pkt. 20.7.2.1, będące własnością OSD, które nie posiadają jeszcze układu transmisji z transmisją ciągłą powinny być wyposażone

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 72
-----------	--	-------------

w taki układ do końca roku 2015. Doposażenie układu pomiarowego w odpowiedni układ transmisji należy do obowiązków OSD.

20.7.4. W układy transmisji danych z transmisją na żądanie powinny być wyposażone układy pomiarowe w punktach wyjścia Odbiorców o zamówionej mocy umownej powyżej 65 m³/h.

20.7.5. Układy pomiarowe opisane w pkt. 20.7.4, będące własnością OSD, które nie posiadają jeszcze układu transmisji z transmisją na żądanie powinny być wyposażone w taki układ do końca roku 2015. Doposażenie układu pomiarowego w odpowiedni układ transmisji należy do OSD.

20.7.6. Koszty eksploatacji systemów telemetrycznych ponosi ich właściciel.

20.7.7. Koszty związane z przesyłaniem danych ponosi podmiot dokonujący transmisji.

20.7.8. W przypadku awarii systemu teledyktacji w danym umownym punkcie wejścia/wyjścia właściciel danego punktu ma obowiązek niezwłocznego poinformowania drugiej strony o zaistniałej awarii oraz podjęcia bez zbędnej zwłoki działań zmierzających do jej usunięcia.

20.7.9. W przypadku, gdy OSD nie posiada tytułu prawnego do układu pomiarowego zainstalowanego w umownym punkcie wejścia/wyjścia, OSD ma prawo zainstalować w tym punkcie wejścia/wyjścia system telemetryczny, służący do transmisji danych pomiarowych do OSD oraz ma prawo dostępu do tego systemu.

20.7.10. W przypadku, gdy ZUD posiada w umownym punkcie wejścia/wyjścia tytuł prawny do układu pomiarowego wyposażonego w układ transmisji danych, ZUD ma obowiązek udostępnić ten układ OSD, w celu umożliwienia transmisji do OSD danych telemetrycznych dotyczących danych pomiarowych transportowanego paliwa gazowego, takich jak przepływ, ciśnienie, temperatura gazu.

20.7.11. Protokół transmisji danych pomiarowych ustala Operator Systemu Dystrybucyjnego.

21. Bilansowanie paliwa gazowego w systemach gazowych

21.1. Przekazywanie informacji operatorom systemów współpracujących.

21.1.1. OSD, w celu realizacji zadań określonych w art. 9c ust. 2 Ustawy Prawo energetyczne, przekazuje operatorowi systemu przesyłowego informacje dotyczące pracy sieci rozdzielczej, zgodnie z zawartymi umowami.

21.1.2. Szczegółowy zakres informacji przekazywanych przez OSD i tryb ich przekazywania określa porozumienie operatorskie zawarte z operatorem systemu przesyłowego.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 73
-----------	--	-------------

21.2. Ogólne warunki bilansowania.

21.2.1. W każdej dobie ilość paliwa gazowego dostarczonego przez OSD na rzecz ZUD w ramach danego PZD do umownego punktu/punktów wyjścia odpowiada ilości paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD do umownego punktu/punktów wejścia w ramach tego PZD.

21.2.2. OSD nie ponosi odpowiedzialności w sytuacji, gdy ilość paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD do umownego punktu wejścia do systemu dystrybucyjnego, ustalona w sposób określony powyżej, jest różna od ilości paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD na wejściach do systemu współpracującego. Powstałe w takich przypadkach niezbilansowanie we współpracujących systemach gazowych jest rozliczane przez operatorów tych systemów.

21.3. Ogólne metody wykonania alokacji.

21.3.1. Alokacje wykonywane są przez OSD na podstawie wyników pomiarów, przyjętych profili poboru paliwa gazowego, informacji dostarczanych przez ZUD oraz metod opisanych w niniejszej IRiESD.

21.3.2. Alokacje wykorzystywane są w celu sprawdzania zgodności nominacji z realizacją na potrzeby przekazywania informacji operatorom systemów współpracujących.

21.3.3. W przypadku, gdy w danym punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego paliwo gazowe jest przekazywane do dystrybucji tylko przez jednego ZUD, całkowita ilość paliwa gazowego oraz maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego określone na podstawie wyników pomiarów w danym punkcie przypisane będą do tego ZUD.

21.3.4. W przypadku, gdy odpowiednio w danym punkcie wejścia lub wyjścia paliwo gazowe jest przekazywane do dystrybucji lub odbierane tylko przez jednego ZUD, który zawarł z OSD co najmniej dwie umowy o świadczenie usług dystrybucji obejmujące ten punkt, ilość paliwa gazowego oraz maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego określone na podstawie wyników pomiarów w danym punkcie przypisane będą proporcjonalnie do zatwierdzonych nominacji dla poszczególnych umów o świadczenie usług dystrybucji zawartych z ZUD, o ile ZUD nie określi innego sposobu alokacji, który po akceptacji przez OSD będzie obowiązywać dla danego punktu.

21.3.5. W stosunku do każdego punktu wejścia do systemu dystrybucyjnego, OSD może zawrzeć z co najmniej jednym ZUD, będącym użytkownikiem takiego punktu porozumienie, na mocy którego wyrazi on zgodę na przypisanie różnicy pomiędzy ilościami paliwa gazowego określonymi w zatwierdzonych nominacjach i przekazanymi do przesłania w tym punkcie.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 74
-----------	--	-------------

- 21.3.6. W przypadku zawarcia porozumienia, o którym mowa w pkt. 21.3.5, różnice pomiędzy realizacją a nominacją w danym punkcie wejścia będą uwzględniane przy określaniu opłaty za niezgodność nominacji z realizacją.
- 21.3.7. W przypadku, gdy w danym punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego paliwo gazowe jest przekazywane do dystrybucji przez kilku ZUD, sposoby alokacji zostaną ustalone przez operatora systemu dystrybucyjnego w porozumieniu z ZUD będącymi użytkownikami danego punktu wejścia.
- 21.3.8. Porozumienie, o którym mowa w pkt. 21.3.7 powinno umożliwiać całkowity podział ilości paliwa gazowego przekazanego do systemu dystrybucyjnego oraz określenie maksymalnych godzinowych ilości paliwa gazowego dla poszczególnych ZUD.
- 21.3.9. W przypadku niezawarcia porozumienia, o którym mowa w pkt. 21.3.5 albo w pkt. 21.3.7, różnice pomiędzy całkowitymi ilościami paliwa gazowego ustalonymi we wszystkich zatwierdzonych nominacjach dla danego punktu wejścia a ilościami przekazanymi do przesłania w tym punkcie wejścia, przypisane zostaną ZUD, któremu przysługuje co najmniej 70% całkowitej zamówionej mocy umownej na tym punkcie. Powyższe zasady nie znajdują zastosowania w przypadku niezapewnienia w danym punkcie wejścia minimalnego ciśnienia dostawy lub parametrów jakościowych paliwa gazowego.
- 21.3.10. W przypadku nie zawarcia porozumienia, o którym mowa w pkt. 21.3.7 i nieistnienia ZUD, któremu przysługuje co najmniej 70% całkowitej zamówionej mocy umownej w danym punkcie wejścia, ilości paliwa gazowego przekazywane do dystrybucji w poszczególnych punktach wejścia zostaną przypisane poszczególnym ZUD, proporcjonalnie do zatwierdzonych nominacji.
- 21.3.11. W sytuacji, gdy nie zostało zawarte porozumienie, o którym mowa w pkt. 21.3.7, maksymalne godzinowe ilości paliwa gazowego w danym miesiącu gazowym, w poszczególnych punktach wejścia, zostaną określone dla poszczególnych ZUD na podstawie całkowitej maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego przekazanego do systemu dystrybucyjnego w danym punkcie, proporcjonalnie do zatwierdzonych nominacji obowiązujących w dniu, w którym wystąpiła największa całkowita godzinowa ilość paliwa gazowego przekazanego do systemu dystrybucyjnego.
- 21.3.12. W odniesieniu do punktów wejścia, dla których operatorem punktu rozliczeniowego jest podmiot inny niż OSD, wówczas podmiot ten będzie przekazywać do OSD codziennie do godziny 6:00 informacje o ilościach przypisanych do danego punktu wejścia dla poprzedniej doby gazowej, celem dokonania alokacji do poszczególnych ZUD, a miesięczne protokoły rozliczeniowe zawierające dane dobowe dla

poszczególnych punktów wejścia będą przekazywane OSD do 3 dnia roboczego po zakończeniu miesiąca gazowego.

22. Zarządzanie ograniczeniami w systemie dystrybucyjnym

22.1. Przyczyny powstawania ograniczeń systemowych.

Ograniczenia systemowe mogą wystąpić w systemie dystrybucyjnym w związku z:

- 22.1.1. ograniczoną przepustowością sieci lub systemowych obiektów technologicznych,
- 22.1.2. koniecznością utrzymywania minimalnych ciśnień w punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego,
- 22.1.3. koniecznością utrzymania stabilnych parametrów jakościowych paliwa gazowego w systemie dystrybucyjnym,
- 22.1.4. prowadzeniem prac w systemie dystrybucyjnym lub w systemach współpracujących,
- 22.1.5. wystąpieniem sytuacji awaryjnej,
- 22.1.6. działaniami ZUD, jego dostawców lub Odbiorców, niezgodnymi z postanowieniami IRIESD lub umowy dystrybucyjnej.

22.2. Działania Operatora Systemu Dystrybucyjnego na rzecz efektywnego wykorzystania przepustowości systemu dystrybucyjnego.

- 22.2.1. OSD jest zobowiązany prowadzić działania mające na celu efektywne wykorzystanie przepustowości systemu dystrybucyjnego w celu realizacji usług dystrybucji na rzecz ZUD i podmiotów występujących z wnioskiem o świadczenie usług dystrybucji.
- 22.2.2. Działania związane z efektywnym wykorzystaniem przepustowości systemu dystrybucyjnego obejmują między innymi:
 - 22.2.2.1. analizę potencjalnych obszarów rozwoju rynku gazu na terenie funkcjonowania Operatora i odpowiednie dostosowanie Planów Rozwoju OSD,
 - 22.2.2.2. programowanie rozwoju systemu dystrybucyjnego,
 - 22.2.2.3. rozbudowę systemu dystrybucyjnego zgodnie z założeniami Planu Rozwoju i wydanymi warunkami przyłączenia,
 - 22.2.2.4. rozbudowę systemu w miejscach ograniczonej przepustowości,
 - 22.2.2.5. monitorowanie parametrów technicznych i jakościowych paliwa gazowego,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 76
-----------	--	-------------

- 22.2.2.6. zarządzanie pracą systemu przy wykorzystaniu procedur nominacji,
- 22.2.2.7. wprowadzanie opłat za działania niezgodne z IRIESD i umową dystrybucyjną, które mają za zadanie zmotywowanie ZUD do unikania sytuacji mogących powodować ograniczenia w systemie dystrybucyjnym.
- 22.2.3. W celu efektywnego wykorzystania istniejących technicznych możliwości systemu, OSD ma obowiązek monitorowania wykorzystania zamówionych przepustowości przez ZUD.
- 22.2.4. Jeżeli zgłoszone nominacje roczne wraz z określonymi przez ZUD profilami dostaw paliwa gazowego nie uzasadniają udostępniania ZUD zamówionej mocy umownej, OSD może renegocjować z ZUD warunki umowy dystrybucyjnej w zakresie wielkości zamówionej mocy, dostosowując ją do zgłoszonych nominacji oraz profili dostaw paliwa gazowego w celu udostępnienia zwolnionej mocy umownej na warunkach ogólnych.
- 22.2.5. Jeżeli renegocjacje zakończą się niepowodzeniem, a w ciągu trzech kolejno po sobie następujących miesięcy ilość transportowanego paliwa gazowego w każdym miesiącu jest mniejsza o co najmniej 15% od zgłoszonej na dany miesiąc nominacji, OSD może wypowiedzieć warunki umowy w zakresie zamówionej mocy, dostosowując ją do zgłoszonych nominacji oraz profili dostaw paliwa gazowego i jednocześnie udostępnić zwolnioną moc umowną na warunkach ogólnych.
- 22.3. Wstrzymywanie, ograniczanie lub wznowianie dostaw do punktów wyjścia.
- 22.3.1. Wstrzymanie lub ograniczenie dostaw do punktów wyjścia może nastąpić:
- 22.3.1.1. z inicjatywy ZUD, na podstawie zlecenia przekazanego do OSD,
- 22.3.1.2. z inicjatywy OSD w sytuacji:
- 22.3.1.2.1. wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze paliw gazowych na podstawie Ustawy o zapasach,
- 22.3.1.2.2. prowadzenia prac remontowych/modernizacyjnych,
- 22.3.1.2.3. gdy instalacja gazowa znajdująca się za punktem wyjścia z systemu dystrybucyjnego stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska,
- 22.3.1.2.4. gdy nastąpił nielegalny pobór paliw gazowych,
- 22.3.1.2.5. gdy Odbiorca zwleka z zapłatą za usługę dystrybucji paliwa gazowego, co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 77
-----------	--	-------------

uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności.

- 22.3.2. Wznowienie dostaw do punktu systemu może nastąpić po ustaniu przyczyn wstrzymania, o których mowa powyżej lub na wniosek ZUD, w przypadkach wstrzymania lub ograniczenia dostaw, o których mowa w pkt. 22.3.1.1, na podstawie zlecenia przekazanego do OSD.
- 22.3.3. W sytuacjach, o których mowa w pkt. 22.3.1, OSD nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek techniczne i finansowe straty poniesione przez ZUD lub obsługiwanych przez ZUD Odbiorców paliwa gazowego w wyniku przeprowadzonych działań.
- 22.3.4. Koszty związane ze wstrzymywaniem, ograniczaniem i wznowianiem dostaw paliwa gazowego pokrywane są na warunkach i w wysokości określonych w taryfie.
- 22.4. Zarządzanie ograniczeniami systemowymi w przypadku niezgodności dostaw paliwa gazowego z potwierdzonymi nominacjami.
- 22.4.1. OSD planuje ruch systemu dystrybucyjnego na podstawie nominacji ZUD, uzgodnionych w sposób opisany w IRiESD.
- 22.4.2. W przypadku, gdy ilości paliwa gazowego przekazane do dystrybucji są niezgodne z potwierdzonymi nominacjami, OSD podejmuje dodatkowe czynności związane z dostosowaniem pracy systemu do nowych warunków i zapobieżenia ewentualnym ograniczeniom systemowym.
- 22.5. Zarządzanie ograniczeniami w przypadku wprowadzenia do systemu paliwa gazowego o nieodpowiednim cieple spalania lub nieodpowiedniej jakości.
- 22.5.1. OSD odmawia odebrania w umownym punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o nieodpowiedniej jakości, o ile umowa dystrybucyjna nie stanowi inaczej.
- 22.5.2. Za okres wstrzymania odbioru paliwa gazowego z powodu nieodpowiedniej jakości paliwa gazowego w umownym punkcie wejścia, OSD pobiera opłaty wynikające z zamówionej mocy oraz opłaty za niedotrzymanie nominacji.
- 22.5.3. W przypadku stwierdzenia, że do systemu zostało wprowadzone paliwo gazowe o nieodpowiednim cieple spalania lub nieodpowiedniej jakości, OSD ustali ZUD odpowiedzialnych za nieodpowiednie ciepła spalania i/lub jakość paliwa gazowego, określi zasięg oraz skalę mogącego wystąpić zakłócenia oraz podejmie jedno z poniższych działań:

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 78
-----------	--	-------------

- 22.5.3.1. dopuści warunkowo do transportu całości lub części paliwa gazowego o niedostatecznej jakości, pod warunkiem uznania, że zasięg i skala zakłócenia nie wpłynęły negatywnie na realizację umów dystrybucyjnych innych ZUD,
- 22.5.3.2. wstrzyma przyjęcie paliwa gazowego w umownym punkcie wejścia oraz realizację umowy dystrybucyjnej ZUD do czasu ustania zakłócenia i przywrócenia właściwych parametrów paliwa gazowego, jeśli uzna, iż zasięg i skala zakłócenia może wpłynąć negatywnie na realizację umów dystrybucyjnych innych ZUD lub mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania systemu dystrybucyjnego. Niezwłocznie poinformuje ZUD o wstrzymaniu przyjęcia paliwa gazowego do dystrybucji.
- 22.5.4. W przypadku braku możliwości ustalenia ZUD wprowadzających do systemu dystrybucyjnego paliwo gazowe o nieodpowiednim cieple spalania i/lub nieodpowiedniej jakości, OSD może wstrzymać przyjmowanie paliwa gazowego w umownym punkcie wejścia oraz realizację wszystkich umów dystrybucyjnych, związanych z tym punktem wejścia, do czasu ustania zakłócenia i przywrócenia właściwych parametrów paliwa gazowego.
- 22.5.5. W przypadku opisanym w pkt. 22.5.3, OSD przyporządkowuje wprowadzone lub mające być wprowadzone do systemu ilości paliwa gazowego o niedostatecznej jakości i/lub cieple spalania do poszczególnych ZUD stosując ogólne metody alokacji.
- 22.5.6. Za wprowadzenie do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o nieodpowiedniej jakości i/lub nieodpowiednim cieple spalania według wartości podanych w pkt. 22.6.1, OSD pobierze od ZUD opłatę opartą o warunki opisane w pkt. 22.7 i 22.8.
- 22.5.7. W przypadku wprowadzenia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o nieodpowiednim cieple spalania i/lub nieodpowiedniej jakości według wartości podanych w pkt. 22.6.1, bez uprzedniego poinformowania OSD, ZUD przejmuje na siebie wszelkie zobowiązania związane z dostarczaniem tego paliwa gazowego, w tym zobowiązania związane z ewentualnymi roszczeniami innych użytkowników systemu z tego tytułu.
- 22.6. Parametry jakościowe paliwa gazowego.
- 22.6.1. Parametry jakościowe paliwa gazowego, w tym ciepło spalania HSN, w systemie dystrybucyjnym muszą być zgodne z wymaganiami określonymi w pkt. 1.5 i 1.6 IRIESD - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci.
- 22.7. Opłaty za niedotrzymanie ciepła spalania paliwa gazowego.

22.7.1. Jeżeli ZUD przekaże do dystrybucji w punkcie wejścia oraz odbierze w punkcie wyjścia paliwo gazowe o wartości ciepła spalania mieszczącej się w przedziale opisanym w pkt. 22.6.1, ani ZUD, ani OSD nie przysługują z tego tytułu żadne roszczenia ani opłaty.

22.7.2. Jeżeli ZUD przekaże do dystrybucji w punkcie wejścia paliwo gazowe o wartości ciepła spalania wyższej od HSNmax, nie przysługują mu z tego tytułu żadne roszczenia ani opłaty.

22.7.3. W przypadku przekazania do dystrybucji paliwa gazowego o cieple spalania mniejszym niż HSNmin, pobiera się od ZUD opłatę dodatkową wyliczaną wg wzoru:

$$ONC = IN * CRG * (1 - HZW / HSNmin),$$

gdzie:

ONC – opłata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu (zł),

HZW – ciepło spalania paliwa gazowego wprowadzonego przez ZUD do systemu dystrybucyjnego (MJ/m³),

HSNmin – minimalne ciepło spalania ustalone zgodnie z pkt. 22.6.1 (MJ/m³),

IN – odebrana w umownym punkcie wejścia do systemu ilość paliwa gazowego o niższej od minimalnej wartości ciepła spalania (m³),

CRG – cena referencyjna gazu (zł/m³).

22.7.4. W przypadku przekazania do dystrybucji paliwa gazowego o cieple spalania poniżej wartości HSNmingr = 34 MJ/m³, pobiera się od ZUD opłatę dodatkową wyliczaną wg wzoru:

$$ONC = IN * CRG * (1 - HZW / HSNmingr) * 2,$$

gdzie:

ONC – opłata za niedotrzymanie ciepła spalania na wejściu (zł),

HZW – ciepło spalania paliwa gazowego wprowadzonego przez ZUD do systemu dystrybucyjnego (MJ/m³),

HSNmingr – minimalne ciepło spalania graniczne (MJ/m³),

IN – odebrana w umownym punkcie wejścia do systemu ilość paliwa gazowego o niższej od minimalnej wartości ciepła spalania (m³),

CRG – cena referencyjna gazu (zł/m³).

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 80
-----------	--	-------------

22.7.5. W przypadku jeśli OSD wyrazi w formie pisemnej zgodę na przyjęcie do przesłania paliwa gazowego o wartości ciepła spalania niższej niż HSN_{min}, ale wyższej niż HSN_{mingr}, opłata za wprowadzenie takiego paliwa do systemu wynosi 50% opłaty opisanej w pkt. 22.7.3. Zgoda OSD na przyjęcie w punkcie wejścia paliwa o obniżonej wartości ciepła spalania może zostać wyrażona jedynie na pisemny wniosek ZUD, złożony co najmniej 48 godzin przed planowanym rozpoczęciem dostarczania paliwa gazowego do punktu wejścia.

22.8. Opłaty za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliwa gazowego.

22.8.1. Jeżeli ZUD na wejściu do systemu dystrybucyjnego dostarczy paliwo gazowe o nieodpowiedniej jakości (oprócz temperatury punktu rosy wody), OSD przysługuje od ZUD opłata dodatkowa za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliwa gazowego w umownym punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego (ONP), określonych w pkt. 1.5 i 1.6 IRiESD - Warunki korzystania, prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci, obliczana jako:

$$ONP = IN * 2 * CRG * (XSJW - XSJN_{max}) / MOD(XSJN_{max}),$$

gdzie:

ONP – opłata za niedotrzymanie parametrów paliwa gazowego w punkcie wejścia (zł),

IN – odebrana w umownym punkcie wejścia do systemu ilość paliwa gazowego o nieodpowiedniej jakości (m³),

CRG – cena referencyjna gazu (zł/m³),

MOD – wartość bezwzględna,

XSJN_{max} – najwyższa dopuszczalna wartość danego parametru jakościowego,

XSJW – rzeczywista wartość danego parametru jakościowego.

22.8.2. W przypadku, jeśli OSD wyrazi w formie pisemnej zgodę na przyjęcie do przesłania paliwa gazowego o nieodpowiedniej jakości, opłata za wprowadzenie takiego paliwa do systemu wynosi 50% opłaty opisanej w pkt. 22.8.1. Zgoda OSD na przyjęcie w punkcie wejścia paliwa o nieodpowiedniej jakości może zostać wyrażona jedynie na pisemny wniosek ZUD, złożony co najmniej 48 godzin przed planowanym rozpoczęciem dostarczania paliwa gazowego do punktu wejścia.

22.8.3. Strony zobowiązane są do zapewnienia odpowiedniej temperatury punktu rosy wody paliwa gazowego przekazywanego do przesłania w punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego zgodnie z poniższymi wymaganiami:

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 81
-----------	--	-------------

maksymalna dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody (XSTNmax) dla 5,5 MPa od 1 kwietnia do 30 września wynosi +3,7°C (276,85 K),

maksymalna dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody (XSTNmax) dla 5,5 MPa od 1 października do 31 marca wynosi -5°C (268,15 K).

22.8.4. Przy przeliczaniu temperatury punktu rosy wody dla różnych ciśnień należy stosować tabele znajdujące się w Załączniku A do Polskiej Normy PN-C-04752.

22.9. Bonifikaty za niedotrzymanie ciepła spalania paliwa gazowego oraz innych parametrów jakościowych.

22.9.1. W przypadku przekazania do odbioru w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o cieple spalania poniżej wartości HSNmingr, określonej w pkt. 22.6.1, OSD udzieli ZUD bonifikaty obliczonej według wzoru:

$$BNCWgr = IGI * 2 * CRG * (1 - HZW / HSNmin),$$

gdzie:

BNCWgr – bonifikata za niedotrzymanie ciepła spalania w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego (zł/m³),

IGI – rzeczywista ilość paliwa gazowego o niedotrzymanej wartości ciepła spalania przekazanego do odbioru w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego (m³),

CRG – cena referencyjna gazu (zł/m³),

HZW – rzeczywiste ciepło spalania paliwa gazowego przekazanego do odbioru w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego (MJ/m³),

HSNmin – minimalna wartość ciepła spalania, o której mowa w pkt. 22.6.1 (MJ/m³).

22.9.2. Jeżeli OSD przekaze do odbioru w punkcie wyjścia paliwo gazowe o wartości ciepła spalania HZW wyższej od HSNmax, o którym mowa w pkt. 22.6.1, umowę dystrybucyjną uważa się za prawidłowo wykonaną, a strony nie dokonują z tego tytułu dodatkowych rozliczeń.

22.9.3. Jeśli ZUD wyrazi na piśmie zgodę na przyjęcie paliwa gazowego o obniżonej wartości ciepła spalania, za przyjętą ilość paliwa gazowego ZUD przysługuje 50% bonifikaty, o której mowa w pkt. 22.9.1.

22.9.4. Jeżeli OSD przekaze do odbioru w punkcie wyjścia paliwo gazowe niespełniające przynajmniej jednego ze standardów jakościowych określonych w pkt. 22.6.1,

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 82
-----------	--	-------------

OSD udzieli ZUD bonifikaty za każdy z przekroczonych parametrów określonych w pkt. 22.6.1, obliczanej według wzoru:

$$\text{BNSJW} = \text{IGI} * 2 * \text{CRG} * (\text{XSJW} - \text{XSJNmax}) / \text{MOD}(\text{XSJNmax}),$$

gdzie:

BNSJW – bonifikata za przekroczenie danego parametru jakościowego w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego (zł),

IGI – ilość paliwa gazowego o niedotrzymanej wartości danego parametru jakościowego, przekazanego do odbioru w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego (m³),

CRG – cena referencyjna gazu (zł/m³),

MOD – wartość bezwzględna,

XSJNmax – najwyższa dopuszczalna wartość danego parametru jakościowego, przedstawiona w pkt. 22.6.1,

XSJW – rzeczywista wartość danego parametru jakościowego paliwa gazowego przekazanego do odbioru w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego.

22.9.5. OSD udzieli ZUD bonifikaty wyliczonej zgodnie ze wzorem przedstawionym w pkt. 22.9.4 w odniesieniu do każdego z parametrów jakościowych, o których mowa w pkt. 22.6.1. Bonifikata ta będzie naliczona osobno dla każdego z niedotrzymanych parametrów jakościowych.

22.9.6. W przypadku przekazania przez OSD do odbioru w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego niespełniającego parametrów określonych w pkt. 22.8.3, OSD udzieli ZUD bonifikaty, wyliczonej według wzoru:

$$\text{BNSTW} = \text{IGI} * 0,1 * \text{CRG} * (\text{XSTW} - \text{XSTNmax}) / \text{MOD}(\text{XSTNmax}),$$

gdzie:

BNSTW – bonifikata za niedotrzymanie parametru temperatury punktu rosy wody (zł),

IGI – ilość paliwa gazowego o niedotrzymanej wartości parametru punktu rosy wody przekazanego do odbioru w punkcie wyjścia z systemu dystrybucyjnego (m³),

CRG – cena referencyjna gazu (zł/m³),

MOD – wartość bezwzględna,

XSTNmax – maksymalna dopuszczalna wartość temperatury punktu rosy wody (K),

XSTW – rzeczywista wartość temperatury punktu rosy wody paliwa gazowego przekazanego do odbioru w punkcie wyjścia (K).

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 83
-----------	--	-------------

- 22.9.7. Przy przeliczaniu temperatury punktu rosy wody dla różnych ciśnień należy stosować tabele znajdujące się w Załączniku A do Polskiej Normy PN-C-04752.
- 22.9.8. W razie zastrzeżeń dotyczących jakości przesłanego paliwa gazowego ZUD lub OSD może zażądać wykonania badania jego jakości w niezależnym laboratorium badawczym, posiadającym akredytację jednostki certyfikującej uzyskaną zgodnie z odrębnymi przepisami. W przypadku stwierdzenia zgodności jakości paliwa gazowego z parametrami określonymi w punktach powyżej, koszty tego badania pokrywa podmiot żądający jego przeprowadzenia, w przeciwnym przypadku koszty badania pokrywa druga strona.
- 22.9.9. Strony zobowiązane są, w przypadku stwierdzenia możliwości przekazania paliwa gazowego o niedostatecznej jakości, do niezwłocznego powiadomienia drugiej strony o możliwości wystąpienia takiej sytuacji.
- 22.10. Opłaty i bonifikaty za niedotrzymanie ciśnienia na punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego.
- 22.10.1. W sytuacji niedotrzymania minimalnego ciśnienia dostawy w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego, które spowoduje niedotrzymanie minimalnego ciśnienia w punktach wyjścia, OSD przysługuje od ZUD opłata z tego tytułu pokrywająca koszty OSD związane z utrzymaniem ruchu gazu w systemie.
- 22.10.2. W sytuacji niedotrzymania minimalnego ciśnienia dostawy w punkcie wejścia do systemu, OSD może wprowadzić w stosunku do ZUD, po którego stronie wystąpiły okoliczności powodujące taką sytuację, ograniczenia w przyjmowaniu paliwa gazowego do dystrybucji w punkcie wejścia oraz odbioru w punktach wyjścia do wartości umożliwiającej utrzymanie ciśnienia umownego.
- 22.11. Rozliczenie z tytułu niedotrzymania parametrów jakościowych i ciepła spalania.
- 22.11.1. Do dwudziestego ósmego (28) dnia następnego miesiąca gazowego OSD wystawia fakturę dodatkową uwzględniającą należne opłaty dodatkowe za poprzedni miesiąc gazowy, za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliwa gazowego oraz za niedotrzymanie ciepła spalania paliwa gazowego.
- 22.11.2. Faktura dodatkowa sporządzana jest na podstawie protokołu rozliczenia miesięcznego.
- 22.11.3. W przypadku wystąpienia sporu w zakresie wykonanych przez OSD pomiarów parametrów jakości gazu, ZUD lub Odbiorca ZUD ma prawo zlecić wykonanie pomiarów kontrolnych niezależnemu laboratorium jakości gazu, posiadającemu stosowne urządzenia, kwalifikacje i według akredytowanej procedury. ZUD lub Odbiorcy ZUD przysługuje zwrot kosztów pomiarów kontrolnych przez OSD

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 84
-----------	--	-------------

w przypadku gdy wykonany pomiar kontrolny w obecności OSD wykaże słuszność zakwestionowanych pomiarów, wykonanych przez laboratoria jakości gazu OSD.

22.12. Cena referencyjna gazu.

22.12.1. Cena referencyjna gazu (CRG), wykorzystywana na potrzeby rozliczeń OSD z ZUD, ustalana jest na miesiąc bieżący na podstawie średniej ważonej ceny zakupów paliwa gazowego, po jakiej OSD kupił paliwo gazowe, na potrzeby związane z transportem paliwa gazowego, w miesiącu gazowym (n-2). Jeżeli w miesiącu gazowym (n-2) nie nastąpił zakup paliwa gazowego, obowiązuje poprzednia CRG.

22.12.2. OSD ustala i publikuje CRG na swojej stronie internetowej w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym ma ona obowiązywać.

23. Fakturowanie i płatności

23.1. Zasady dotyczące fakturowania i płatności określa umowa dystrybucyjna oraz taryfa.

24. Sposoby postępowania w sytuacjach awaryjnych i w czasie obowiązywania ograniczeń

24.1. Awarie i ich usuwanie.

24.1.1. W przypadku wystąpienia awarii lub zakłócenia w przepływie paliwa gazowego, OSD ma obowiązek przystąpić niezwłocznie do ich usunięcia.

24.1.2. Na terenie działania OSD dostępne są alarmowe numery telefonów, które służą użytkownikom systemu oraz innym podmiotom do zgłaszania informacji związanych z wystąpieniem awarii w obszarze funkcjonowania systemu dystrybucyjnego. Informacja o alarmowych numerach telefonów dostępna jest na stronie internetowej OSD.

24.1.3. W przypadku otrzymania informacji o nieprawidłowościach w działaniu systemu gazowego, dyspozytor informuje odpowiednie służby, które podejmują natychmiastowe działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa mienia i osób oraz zapewnienia ciągłości dostaw.

24.1.4. Przy zabezpieczeniu i usuwaniu skutków awarii odpowiednie służby OSD współpracują z innymi służbami, takimi jak policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe, itp.

24.1.5. Na obszarze systemu dystrybucyjnego objętego skutkami awarii lub działań związanych z ich usuwaniem, OSD może wprowadzić ograniczenia w dystrybucji paliwa gazowego.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 85
-----------	--	-------------

24.1.6. OSD nie ponosi odpowiedzialności za skutki awarii wynikających ze stanu technicznego instalacji i urządzeń użytkowanych przez ZUD lub innych użytkowników systemu oraz innych awarii wynikających z winy ZUD, innych użytkowników systemu lub działania strony trzeciej.

24.2. Sporządzanie planu wprowadzania ograniczeń.

24.2.1. Zasady opracowywania planów ograniczeń oraz ich wprowadzania reguluje Ustawa o zapasach oraz Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 września 2007 roku (Dz.U. 2021, poz. 549) w sprawie sposobu i trybu wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego.

24.2.2. Plany wprowadzania ograniczeń określają maksymalne godzinowe i dobowe ilości poboru paliwa gazowego przez poszczególnych Odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego, dla poszczególnych stopni zasilania.

24.2.3. Odbiorcy oraz ZUD będący Odbiorcami przyłączeni do systemu dystrybucyjnego i podlegający ograniczeniom w poborze paliwa gazowego, informują OSD do dnia 31 lipca każdego roku, o minimalnej ilości paliwa gazowego, której pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych i odpowiada maksymalnemu dozwolonemu poborowi paliwa gazowego w 10 stopniu zasilania.

24.2.4. ZUD jest zobowiązany do przekazania na bieżąco do OSD informacji o Odbiorcach ZUD, podlegającym ograniczeniom w poborze paliwa gazowego zgodnie z Ustawą o zapasach przyłączanych do systemu dystrybucyjnego OSD. Informacja ta powinna zawierać nazwę i adres siedziby Odbiorcy wraz z kodem pocztowym, REGONEM Odbiorcy, nazwę i adres zakładu przyłączonego (punktu poboru paliwa gazowego), rodzaj wykonywanej działalności, moc umowną. ZUD zobowiąże tych Odbiorców do udzielania OSD informacji, o których mowa w pkt. 24.2.3 w terminie do dnia 31 lipca każdego roku.

24.2.5. OSD może dokonać weryfikacji informacji podanych przez Odbiorców, dotyczących minimalnych ilości paliwa gazowego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych.

24.2.6. Czynności weryfikacyjne wykonują na zlecenie OSD autoryzowani audytorzy w dziedzinie energetyki przemysłowej, po okazaniu certyfikatu oraz po doręczeniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej, upoważnienia do przeprowadzenia kontroli działalności przedsiębiorcy wystawionego przez operatora.

24.2.7. Minimalne godzinowe i dobowe ilości paliwa gazowego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 86
-----------	--	-------------

obiektów technologicznych, określone w trakcie weryfikacji, zostają wprowadzone do planu ograniczeń jako odpowiadające 10 stopniowi zasilania.

24.2.8. OSD sporządza plany wprowadzania ograniczeń na podstawie posiadanych przez niego danych, informacji uzyskanych od ZUD i Odbiorców, z uwzględnieniem wyników audytu przeprowadzonego w trybie pkt. 24.2.6 i przedstawia je do zatwierdzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do dnia 15 listopada każdego roku.

24.2.9. W terminie 5 dni od zatwierdzenia planu ograniczeń przez Prezesa URE, OSD informuje ZUD, o którym mowa w pkt. 24.2.4, oraz w terminie 14 dni Odbiorców, o których mowa w pkt. 24.2.3 o maksymalnej ilości poboru paliwa gazowego w poszczególnych stopniach zasilania, ustalonej w zatwierdzonym planie ograniczeń.

24.2.10. Maksymalne ilości poboru paliwa gazowego w poszczególnych stopniach zasilania określone w zatwierdzonych planach wprowadzania ograniczeń, stają się integralną częścią umowy dystrybucyjnej.

24.2.11. Operator Systemu Dystrybucyjnego nie ponosi odpowiedzialności za skutki ograniczeń wprowadzonych Rozporządzeniem Rady Ministrów.

24.3. Wprowadzanie planu ograniczeń.

24.3.1. Po publikacji Rozporządzenia, OSD poinformuje i zobowiąże do wprowadzenia ograniczeń w poborze paliwa gazowego Odbiorców przyłączonych do sieci dystrybucyjnej OSD.

24.3.2. W przypadku, gdy Odbiorcy nie dostosują wielkości poboru paliwa gazowego do wprowadzonych ograniczeń, OSD pobierze opłatę za przekroczenie mocy wynikającej z wprowadzonych ograniczeń, zgodnie z postanowieniami taryfy.

Wersja II	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej	Strona 87
-----------	--	-------------

